

§ 16b Miljøtilladelse til kvægproduktion

*Enegårdsvej 1 og 2
8444 Balle*

Marts 2026

§16b miljøtilladelse til kvægproduktion

i henhold til Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., nr. 1572 af 20/12/2006, med senere ændringer.

Myndighed:	Syddjurs Kommune
Afdeling:	Natur og Miljø
Virksomhedens navn:	Enegårde
Virksomhedens ejer:	Mathias Hedegaard Hansen
Virksomhedens adresse:	Enegårdsvej 1 og 2, 8444 Balle
CVR nr.:	34026483
CHR nr.:	27949 (Enegårdsvej 1) og 27950 (Enegårdsvej 2)
Ejendomsnummer:	10104078 (Enegårdsvej 1) 8708677 (Enegårdsvej 2)
Type af husdyrbrug:	Denne miljøtilladelse er meddelt efter § 16b
Matrikelnr.:	9a, Balle By, Rosmus 10a, Balle By, Rosmus 11a, Balle By, Rosmus m.fl.
Ansøger:	Ejer
Konsulent:	Rikke Skyum, Djursland Landboforening

10.03.2026

Sagsnr.
24/34072

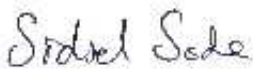
Kontaktperson
Sidsel Sode

Lundbergsvej 2
8400 Ebeltøft

Telefon 87 53 65 00

Landbrug@syddjurs.dk
www.syddjurs.dk

Syddjurs Kommune
Natur og Miljø

Sidsel Sode
Biolog

Marie Rama Tamberg
Agronom

Klagefrist udløber
den 07.04.2026

Søgsmålsfristen udløber
den 10.09.2026

INDHOLDSFORTEGNELSE

VILKÅRSOVERSIGT	3
SYDDJURS KOMMUNES AFGØRELSE	7
MILJØTEKNISK REDEGØRELSE OG VURDERING	9
Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte	9
Indretning og drift	9
Håndtering og opbevaring af husdyrgødning	12
Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer mv.	12
Beliggenhed i forhold til omgivelserne	14
Husdyrbrugets ammoniakemission	17
Ammoniakdeposition til naturområder	18
Husdyrbrugets lugtemission	26
Øvrige emissioner og genepåvirkninger	28
<i>Lys, støv, støj, transport, fluer og skadedyr</i>	
<i>ind- og udkørselsforhold, rystelser</i>	
Affaldsproduktion og brugen af naturressourcer	33
Jord, grundvand og overfladevand	36
Husdyrbrugets valg af BAT – reduktion af NH ₃	39
MILJØKONSEKVENSVURDERING - Vurdering af væsentlig indvirkning på miljøet	42
Grænseoverskridende virkninger	42
SYDDJURS KOMMUNES SAMLEDE VURDERING	43
HØRING OG OFFENTLIGGØRELSE	43
KLAGEVEJLEDNING	43
LOVGRUNDLAG	46
BILAG	47

Bilagsoversigt

- Bilag 1: Parter og andre høringsberettigede
- Bilag 2: Situationsplan
- Bilag 3: Produktionsarealer
- Bilag 4: Udpegningsgrundlag for nærmeste Natura 2000-område

VILKÅRSOVERSIGT

Generelle vilkår

1. Tilladelsen omfatter samtlige husdyrbrugsmæssige aktiviteter på ejendommene på Enegårdsvej 1 og 2, 8444 Balle.
2. Husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet skema nummer 247612 version 6 og med de vilkår der fremgår af tilladelsen.
3. Et eksemplar af miljøtilladelsen skal til enhver tid være tilgængeligt på husdyrbruget. De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

Vilkår til indretning og drift af anlæg

4. Kvægproduktionen tillades drevet med produktionsarealer, staldsystemer og dyregrupper som beskrevet i tabel 1 og placeret som det fremgår af bilag 2.
5. Stald 1, 3 og 5 skal stå tomme i 5 måneder om året. Staldene skal tømmes for dybstrøelse og rengøres straks efter, at de er tømt for dyr. Der skal føres driftsjournal over de måneder, dyrene er udegående. Driftsjournalen skal opbevares i 5 år og kunne fremvises tilsynsmyndigheden.

Vilkår til håndtering og opbevaring af gylle:

6. Beholdere til husdyrgødning skal mindst én gang om året tømmes helt, og der skal indvendig og udvendig inspektion (om muligt) med henblik på reparation og vedligeholdelse. Inspektionsdato og eventuelle tiltag skal noteres i logbogen.
7. Håndtering af gylle, herunder gyllepumpning, skal foregå under opsyn.
8. Gylle må først omrøres umiddelbart før udbringning og bortkørsler.
9. Der må ikke etableres pumpe på gyllebeholderen.

Vilkår til placering og udformning af nyt byggeri:

10. Der må etableres en halmlade på 20 x 50 m på den i bilag 2 angivne placering. Laden skal opføres i lignende farver som de eksisterende bygninger. Bygningshøjden er maksimum 8 meter.
11. Terrænkoten for halmladen må ikke ligge højere end vejen (Enegårdsvej), der går nord om halmladen.
12. Der må etableres 5 kalvehytter (2 x 9 m², 1 x 13 m², 2 x 14 m²) på den i bilag 2 angivne placering. Arealet skal have hældning til et afløb, hvorfra gødningssaft kan løbe til en opsamlingsbeholder.
13. Der må etableres 100 m² kvægstald i Stald 3.
14. Der må etableres 64 m² hestestald i Stald 5.
15. Der må etableres et læskur på 21 m² på den i bilag 2 angivne placering.
16. Der må etableres en ensilageplads på højst 2200 m² på den i bilag 2 angivne placering. Ensilagepladsen skal etableres med hældning til afløb, som angivet på bilag 2. Afløbene skal have forbindelse til en opsamlingsbeholder.

Vilkår vedr. ammoniakemission

17. Staldafsnit med fast gulv og spalter skal renholdes, så det sikres at gødning og urin hurtigt fjernes fra gulvet og ledes til gyllekanalerne. Der skal til stadighed være en god staldhygiejne.
18. Kvæg- og hestestalde skal løbende kontrolleres og renholdes, og det skal sikres, at dybstrøelsesmåtter altid er tørre.

Vilkår til minimering af gener fra anlæg:

19. Driften må ikke medføre væsentlige gener for omboende, herunder gener fra lys, støv, rystelser, transport eller lignende.
20. Der skal af hensyn til minimering af risikoen for skadedyr, til stadighed tilstræbes vedligeholdelse, renholdelse og ryddelighed på virksomhedens indendørs og udendørs arealer.
21. Der skal foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet. Bekæmpelse skal desuden foretages på Syddjurs Kommunes forlangende.
22. Det skal sikres, at staldene, udenomsarealer og fodringsanlæg holdes rene, herunder at sengebåse og lignende samt foderarealer holdes tørre, at dyrene holdes rene, at støv- og smudsbelægning i staldene fjernes, og at fodringssystemer holdes rene.
23. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere anlægsgener for omboende end forventet, skal virksomheden lade udarbejde en handlingsplan for nedbringelse af generne, som godkendes af kommunen, og derefter gennemføre denne. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af virksomheden.
24. Husdyrbrugets samlede støjbidrag, angivet som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) i punkter 1,5 meter over terræn, målt eller beregnet ved nærmeste beboelses opholdsareal, må ikke overskride følgende værdier:

Periode	Tidsrum	Værdi	Midlingstid
Hverdage	kl. 07.00 -18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	kl. 07.00 -14.00	55 dB(A)	7 timer
Lørdage	kl. 14.00 -18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	kl. 07.00 -18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften – alle dage	kl. 18.00 -22.00	45 dB(A)	1 time
Nat – alle dage	kl. 22.00 -07.00	40 dB(A)	½ time
Spidsværdi nat	kl. 22.00 -07.00	55 dB(A)	-

Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder" .

Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger. Støjvilkårene for landbrugsdrift omfatter al støj fra virksomheden, dvs. også støj fra andet end faste, tekniske installationer. Vilkår om støj gælder al støj fra landbrugsdrift, men kun støjen fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, dvs. ikke støj fra f.eks. markdriften.

25. Målinger eller beregninger til kontrol af, at ovenstående støjvilkår er overholdt, skal udføres, når tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dog kan målinger/beregninger kun forlanges en gang årligt, såfremt målingerne viser, at støjgrænserne er overholdt.

Målinger/beregninger skal foretages af et firma eller laboratorium, der er akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømåling – ekstern støj". Udgiften til støjmålingerne afholdes af ansøger.

26. Transport skal i videst muligt omfang foregå indenfor normal arbejdstid.

Vilkår til affaldsproduktion, energi- og vandforbrug:

27. Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt og efter kommunens regulativer. Virksomhedens medicinaffald, veterinært affald mv. skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende. Medicin (lægemidler) må ikke opbevares sammen med levnedsmidler eller foderstoffer.
28. Der skal føres halvårlig kontrol med el-forbrug. Noteres i driftsjournal.
29. Der skal føres halvårlig kontrol med vandforbrug. Noteres i driftsjournal.

Vilkår til beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand

30. Tankning af diesel skal foregå under opsyn. Olietanke må ikke placeres, så der er risiko for tilledning til afløb.
31. Virksomheden skal indrettes og drives, så spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld. Der skal således altid være egnet materiale på ejendommen til opsamling af spild.
32. Tagvand fra nye bygninger skal nedsives lokalt.
33. Beredskabet skal straks underrettes om driftsforstyrrelser eller uheld, der medfører forurening af omgivelserne eller indebærer en risiko for det. En skriftlig redegørelse for hændelsen skal være tilsynsmyndigheden i hænde senest en uge efter, at den er sket. Det skal fremgå af redegørelsen, hvilke tiltag der vil blive iværksat for at hindre lignende driftsforstyrrelser eller uheld i fremtiden.

Underretningspligten fritager ikke virksomheden for at afhjælpe uheld.

34. Der skal udarbejdes en beredskabsplan eller driftsforskrift, som fortæller hvornår og hvordan, der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplanen skal foreligge, inden miljøtilladelsen tages i brug.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- a. Procedurer som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen.
- b. Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder der skal alarmeres og hvordan.
- c. Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- d. En opgørelse over materiel, der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Herunder oplysninger om telefonnumre til kontaktpersoner.

35. Beredskabsplanen revideres/kontrolleres sammen med de ansatte mindst 1 gang årligt. Den skal være let tilgængelig og synlig for ansatte og øvrige, der færdes på ejendommen. Beredskabsplanens indhold og opbevaringssted skal være kendt af virksomhedens ansatte og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand og lignende.
36. Driftsforstyrrelser, som har betydning for det ydre miljø, skal fremgå af driftsjournalen med tidspunkt mm for eventuelle hændelser.

SYDDJURS KOMMUNES AFGØRELSE

Afgørelse

På grundlag af det foreliggende materiale meddeler Syddjurs Kommune miljøtilladelse til kvægproduktionen på Enegårdsvej 1 og 2, 8444 Balle. Tilladelsen meddeles i henhold til § 16b i Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Lov nr. 1572 af 20. 12. 2006 med senere ændringer) – herefter kaldet husdyrbrugloven.

Syddjurs Kommune meddeler dispensation fra afstandskravet i § 8 stk. 1 pkt. 6, jf. § 9 stk. 3 i husdyrbrugloven til etablering af hestestald i eksisterende bygning.

Syddjurs Kommune træffer afgørelse om at geneniveauerne i § 32 fraviges, jf. § 34 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (50 % reglen).

Begrundelse

Syddjurs Kommune har vurderet, at det ansøgte projekt ikke påvirker omgivelserne på en måde, der er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Afgørelsen meddeles under forudsætning af, at det anmeldte og de dertil stillede vilkår overholdes. Der er nærmere redegjort for de vurderinger, der ligger til grund for afgørelsen og de stillede vilkår i den vedlagte miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Omfang

Miljøtilladelsen omfatter husdyrbruget på Enegårdsvej 1 og Enegårdsvej 2, 8444 Balle, der ejes af Mathias Hedegaard Hansen. Den tidligere meddelte § 16b tilladelse af 20. marts 2018 samt tillægget af 4. maj 2023 hertil på Enegårdsvej 1 og den tidligere meddelte § 10 tilladelse af 9. november 2015 samt anmeldelse om Skift i dyretype fra 15. marts 2023 på Enegårdsvej 2, bortfalder ved ibrugtagningen af denne samlede tilladelse. Tilladelsen gælder kun for det ansøgte. Afgørelsen meddeles under forudsætning af, at de stillede vilkår overholdes.

Vilkår

Ifølge husdyrbruglovens § 27 skal en tilladelse efter husdyrbruglovens § 16b indeholde vilkår om husdyrbrugets indretning og drift, herunder om den kontrol, som den, der er ansvarlig for husdyrbruget, skal foretage for egen regning, samt opførelse af bebyggelse m.v., medmindre andet følger af regler fastsat i medfør af lovens § 34 a. Hvis husdyrbruget har en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år, skal kommunalbestyrelsen fastsætte vilkår, som sikrer reduktion af ammoniakemissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 42, stk. 1, skal kommunalbestyrelsen ved afgørelsen om tilladelse efter § 16 b i husdyrbrugloven vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære en væsentlig virkning på miljøet. Kommunalbestyrelsen skal ved sin vurdering efter stk. 1 inddrage alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste 8 år før kommunalbestyrelsens afgørelse, jf. § 42, stk. 2.

I løbet af de sidste 8 år er der på Enegårdsvej 1 etableret en tilbygning til opdræt i forlængelse af en eksisterende staldbygning samt etableret 3 plansiloer. På Enegårdsvej 2 er der blevet anmeldt et skift i dyretype.

Kommunalbestyrelsen skal på grundlag af sin vurdering fastsætte de vilkår efter husdyrbruglovens § 27, stk. 1, der sikrer, at husdyrbruget med det ansøgte ikke vil have væsentlig virkning på miljøet, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 45, stk. 1.

Ved godkendelse og tilladelse til etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år skal ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager) reduceres til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 26, stk. 1. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte vilkår, som sikrer reduktion af ammoniakemissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, jf. husdyrbruglovens § 27, stk. 2, samt husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 45, stk. 1, nr. 2.

Vurdering af virkninger på miljøet

Afgørelser efter husdyrbrugloven er ikke omfattet af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), da denne vurdering ligger som en integreret del af tilladelsen efter husdyrbrugloven.

Syddjurs Kommune vurderer, at virksomhedens drift, under overholdelse af vilkårene i nærværende tilladelse, ikke vil have væsentlige virkninger på miljøet, herunder at de landskabelige hensyn, naboer og omgivelserne i øvrigt ikke tilsidesættes.

Udnyttelsesfrist og kontinuitetsbrud

Tilladelsen skal udnyttes inden for 6 år. En tilladelse bortfalder, hvis den ikke er udnyttet, inden 6 år efter at tilladelsen er meddelt. Hvis en del af tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder tilladelsen for denne del.

Hvis en tilladelse efterfølgende ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af tilladelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 pct. af det tilladte eller godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 pct. af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Det er ikke hensigten, at fravigelser der skyldes naturlige produktionsudsving, brand og sygdom i besætningen betragtes som kontinuitetsbrud.

Vilkårene i denne tilladelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra den dato, hvor tilladelsen tages i brug.

Meddelelsespligt

Miljøtilladelsen gælder alene for det ansøgte. Der må herefter ikke ske ændring i fast placerede husdyranlæg, staldsystemer, dyretyper eller produktionsarealets størrelse, før ændringen er anmeldt til og godkendt af kommunen.

Husdyrbruget må således ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde, der indebærer forøget forurening, før udvidelsen eller ændringen er godkendt i henhold til husdyrbrugloven. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen, idet Syddjurs Kommune skal have lejlighed til at vurdere, hvorvidt udvidelsen/ændringen kræver en ny tilladelse eller om udvidelsen/ændringen kan ske indenfor rammerne af denne tilladelse.

Andre love

Miljøtilladelsen omfatter ikke andre nødvendige tilladelser end de anførte, og er ikke en tilkendegivelse af, at andre love er overholdt, for eksempel byggeloven, dyreværnsloven eller landbrugsloven. Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser, også selvom disse regler eventuelt bliver skærpede i forhold til denne tilladelse. Vær opmærksom på, at for nye bygninger skal der søges

byggetilladelse, og for eksisterende bygninger kan der være byggetekniske regler, fx brandkrav, der skal overholdes, for at bygningen kan godkendes til dyrehold.

Virksomheden er endvidere omfattet af § 39 i husdyrbrugloven. I henhold til denne, kan tilsynsmyndigheden påbyde bestemte foranstaltninger, såfremt virksomhedens drift medfører uhygiejniske forhold eller væsentlig forurening. Tilsynsmyndigheden kan endvidere meddele påbud, hvis husdyrbruget skønnes at indebære en nærliggende risiko for væsentlig forurening eller uhygiejniske forhold. Kan forureningen ikke nedbringes, kan tilsynsmyndigheden nedlægge forbud mod fortsat drift af virksomheden eller aktiviteten.

Retsbeskyttelse

Der følger 8 års retsbeskyttelse på de vilkår, der er stillet i miljøtilladelsen, det vil sige indtil den 10.03.2034.

Generelle vilkår

1. Tilladelsen omfatter samtlige husdyrbrugsmæssige aktiviteter på ejendommene på Enegårdsvej 1 og 2, 8444 Balle.
2. Husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningmaterialet skema nummer 247612 version 6 og med de vilkår der fremgår af tilladelsen.
3. Et eksemplar af miljøtilladelsen skal til enhver tid være tilgængeligt på husdyrbruget. De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE OG VURDERING

I denne miljøtekniske redegørelse har ansøger redegjort for, hvorledes driften på ejendommen varetages. Redegørelsen er fremsendt dels via it-ansøgningssystemet dels ved fremsendelse af supplerende oplysninger til kommunen. Redegørelserne kan eventuelt være lettere redigeret af kommunen. På baggrund af redegørelsen og eventuelle supplerende oplysninger har kommunen foretaget en vurdering af de beskrevne forhold, og stillet vilkår hertil. Vurderingen og vilkårene fremgår af de specifikke afsnit.

Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Der ansøges om en godkendelse efter §16b i Husdyrgodkendelsesloven. Ansøgningen er begrundet i større fleksibilitet i dyregrupper samt inddragelse af nyt staldareal i lade samt opstilling af kalvehytter og læskur. Da ammoniakemissionen er mindre end 3500 kg ammoniak/år ansøges der efter § 16b.

Da staldene på Enegårdsvej 2 ligger nærmere end 100 m fra staldene på Enegårdsvej 1, som også ejes og drives af ansøger, vurderes det, at der er samdrift af ejendommene, og at disse derfor skal godkendes samlet.

Der søges desuden om en ny lade samt et nyt befæstet areal til ensilageopbevaring. Placeringen af de forskellige stalde, anlæg og produktionsarealer fremgår af bilag 2 og bilag 3.

Indretning og drift af anlæg - produktionsareal, staldsystem og dyretype – ansøgers redegørelse

Dyreholdet opstalles i de eksisterende bygninger på dybstrøelse samt i nye kalvehytter. Der søges om flexgruppen Alle kvæg, dybstrøelse. Der søges desuden om et nyt produktionsareal til heste i en eksisterende bygning og et læskur til heste. Produktionsarealerne udgøres af staldenes nettoareal. Udregning af areal samt indretningstegninger er vedlagt som bilag (se bilag 3)

Tabel 1: Dyretyper og staldsystemer på ejendommens produktionsarealer.

Bygning BBR	Stald	Dyretype og staldsystem	Areal (m²)	Produktions- areal (m²)	Antal mdr. på græs
Enegårdsvej 1					
10	Kostald	Nudrift: Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, linespil)	1029	754	
		Nudrift: Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse		33	
		Ansøgt: Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, linespil)	1029	754	-
		Ansøgt: Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse		33	-
8	Ungdyr	Nudrift: Alle kvæg; Dybstrøelse	459	216	
		Ansøgt: Alle kvæg; Dybstrøelse	459	216	-
	Tilbyg	Nudrift: Alle kvæg; Dybstrøelse	180	125	
		Ansøgt: Alle kvæg; Dybstrøelse	180	125	-
5	Ungdyr ved stuehus	Nudrift: Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Spaltegulvbokse	450	108	
		Nudrift: Alle kvæg; Dybstrøelse		32	
		Ansøgt: Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Spaltegulvbokse	450	108	-
		Ansøgt: Alle kvæg; Dybstrøelse		32	-
6	Ungdyr og goldkøer	Nudrift: Alle kvæg; Dybstrøelse	367	210	
		Ansøgt: Ingen	0	0	-
Enegårdsvej 2					
7	Stald 1	Nudrift: Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse	434	392	
		Ansøgt: Alle kvæg; Dybstrøelse	434	392	5
	Stald 2	Nudrift: Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	230	127	
		Ansøgt: Alle kvæg; Dybstrøelse	230	127	-
	Stald 3	Nudrift: Ingen	-	-	
		Ansøgt: Alle kvæg; Dybstrøelse	157	100	5
Øst for bygn. 7	Stald 4a	Nudrift: Ingen	-	-	
		Ansøgt: Alle kvæg; Dybstrøelse	14	13	-
	Stald 4b	Nudrift: Ingen	-	-	
		Ansøgt: Alle kvæg; Dybstrøelse	15	14	-
	Stald 4c	Nudrift: Ingen	-	-	
		Ansøgt: Alle kvæg; Dybstrøelse	15	14	-
	Stald 4d	Nudrift: Ingen	-	-	
		Ansøgt: Alle kvæg; Dybstrøelse	9	9	-
	Stald 4e	Nudrift: Ingen	-	-	
		Ansøgt: Alle kvæg; Dybstrøelse	9	9	-
4	Stald 5	Nudrift: Ingen	-	-	
		Ansøgt: Heste. Dybstrøelse	334	64	5
	Læskur	Nudrift: Ingen	-	-	
		Ansøgt: Heste. Dybstrøelse	21	21	-
	I alt	Nudrift	3149	1997	
		Ansøgt	3335	2010	

Teknologier til ammoniakreduktion i de forskellige staldafsnit

Der er ikke valgt miljøteknologi i staldene.

Ventilation

Der er naturlig ventilation i alle stalde.

Indretning og drift af anlæg - produktionsareal, staldsystem og dyretype – kommunens vurdering

Produktionens miljømæssige belastning bestemmes ud fra størrelsen af produktionsarealet, samt de angivne dyretyper og staldsystemer. Der stilles derfor vilkår til de produktionsforhold der er angivet i ansøgningsmaterialet.

I alle stalde, undtagen "Kostald", 108 m² i "Ungdyr ved stuehus" og "Stald 5" er der valgt flexgruppen "Alle kvæg; Dybstrøelse". Det er således tilladt uden forudgående anmeldelse at skifte mellem følgende typer i disse stalde:

- Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse
- Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse
- Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse

Stald 3 og 5 på Enegårdsvej 2 skal etableres med fast bund med afløb til opsamling af flydende husdyrgødning, der føres til en opsamlingsbeholder. Da staldene indrettes med dybstrøelse, kan der i stedet for afløb etableres en pumpeump.

Teknologier i de forskellige staldafsnit

Der er ikke valgt miljøteknologi i staldene. For stald 1, 3 og 5 på Enegårdsvej 2, skal kvæg og heste være udegående i 5 måneder om året. Der stilles vilkår hertil.

Ventilation

Ingen bemærkninger.

Andet

Enegårdsvej 1 og Enegårdsvej 2 udgør ét samlet husdyrbrug, idet afstanden mellem de to husdyrbrug er under 100 meter.

Vilkår til indretning og drift af anlæg

4. Kvægproduktionen tillades drevet med produktionsarealer, staldsystemer og dyregrupper som beskrevet i tabel 1 og placeret som det fremgår af bilag 2.
5. Stald 1, 3 og 5 skal stå tomme i 5 måneder om året. Staldene skal tømmes for dybstrøelse og rengøres straks efter, at de er tømt for dyr. Der skal føres driftsjournal over de måneder, dyrene er udegående. Driftsjournalen skal opbevares i 5 år og kunne fremvises tilsynsmyndigheden.

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning – ansøgers redegørelse

Gyllen opbevares i tre gyllebeholdere, der er godkendt i henhold til 5- og 10-års beholderkontrol.

Den faste gødning afhentes af biogasfirma. Staldene muges ud samme dag, som dybstrøelsen afhentes.

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning – kommunens vurdering

Gødning håndteres efter husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringningsmetoder og tidspunkter.

Påvirkning af udbringningsarealerne reguleres gennem gødningsanvendelsesbekendtgørelsen, som bl.a. fastsætter kvælstoflofter, fosforlofter og udbringningstidspunkter.

Der stilles vilkår om, at der først må ske omrøring af gyllebeholdere, kort tid før beholderen skal tømmes ved f.eks. udspreddning.

Der gøres opmærksom på, at det er lovpligtigt at føre logbog over flydelaget i beholdere som ikke har fast overdækning.

Håndtering af dybstrøelse

Dybstrøelse må placeres i markstakke, når det kan kategoriseres som kompost, dvs. når det har ligget på stald eller lignende i minimum 3-4 måneder i gennemsnit, og når tørstofprocenten er minimum 30 %. Kompoststakke (markstakke) må højst være placeret på samme sted i 12 måneder. Der skal derefter gå 5 år, før kompost igen må placeres på samme sted. Reglerne for markstakke fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Syddjurs Kommune vurderer, at den ansøgte produktion lever op til krav om opbevaring af husdyrgødning. Syddjurs Kommune mener ikke, at der er belæg for at stille skærpede krav til opbevaringsmåden og opbevaringskapaciteten af husdyrgødningen.

Vilkår til håndtering og opbevaring af gylle:

6. Beholdere til husdyrgødning skal mindst én gang om året tømmes helt, og der skal indvendig og udvendig inspektion (om muligt) med henblik på reparation og vedligeholdelse. Inspektionsdato og eventuelle tiltag skal noteres i logbogen.
7. Håndtering af gylle, herunder gyllepumpning, skal foregå under opsyn.
8. Gylle må først omrøres umiddelbart før udbringning og bortkørsler.
9. Der må ikke etableres pumpe på gyllebeholderen.

Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer, placering af ny bebyggelse m.v. – ansøgers redegørelse

Husdyrbruget er placeret i landzone. Den nye ensilageplads etableres op mod den eksisterende plansilo, og etableres med afløb efter gældende forskrifter. Den nye lade på 20 x 50 m placeres i en afstand af 20 m fra de eksisterende bygninger, og ligger derfor i sammenhæng med disse. Landskabet vurderes derfor ikke at blive påvirket yderligere af hverken ensilageplads eller lade.

Tabel 2: Placering i forhold til husdyrlovens § 8

	Afstandskrav (m)	Aktuel afstand (m)
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	Min. 25	418
Almene vandforsyningsanlæg	Min. 50	395
Vandløb, herunder dræn og søer	Min. 15	16
Offentlig vej og privat fællesvej	Min. 15	34
Levnedsmiddelvirksomhed	Min. 25	>25
Beboelse på samme ejendom	Min. 15	4 (Stald 5)
Naboskel	Min. 30	44

Husdyrbruget overholder ikke afstandskravet for egen bolig. Da der er tale om en eksisterende bygning (stald 5), hvor der etableres hestebokse i den ene ende, ansøges der om dispensation fra afstandskravet.

Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer, placering af ny bebyggelse m.v. – kommunens vurdering

For nybyggeri og etablering af produktionsareal i eksisterende bygninger vurderes afstandskravene i husdyrbruglovens § 8 vedr. minimumsafstande til hhv. vandforsyning, vandløb, offentlig og privat fællesvej, beboelse og naboskel m.v.

I forhold til husdyrbruglovens § 8 er der målt fra Stald 5 (hestestald), Stald 3, alle kalvehytter (stald 4 a-e), læskur og halmlade. Alle afstandskrav er overholdt undtagen kravet til beboelse på samme ejendom fra Stald 5. Der søges dispensation fra afstandskravet, jf. § 9, stk. 3 i husdyrbrugloven.

Begrundelse for dispensation fra afstandskravet til egen bolig

Etablering af hestehold sker i en eksisterende bygning, som tidligere har været anvendt til kvæg. Det er derfor vurderet, at der kan gives dispensation fra afstandskravet til beboelse på samme ejendom.

Halmlade

Halmladen etableres på et omdriftsareal 20 m fra en eksisterende driftsbygning. Laden bliver 8 meter høj, hvor de omkringliggende staldbygninger/maskinhal/stuehus er ca. 6,5-7,7 m høje. Der stilles vilkår om, at terrænkoten for halmladen ikke må ligge højere end vejen, der går parallelt med laden.

Halmladen vil fra øst være delvist afskærmet af gyllebeholder og plansiloer. Fra sydøst vil halmladen være synlig, men da der er eksisterende bygninger i baggrunden, vil halmladen ikke skæmme væsentligt i det landskabelige. Fra syd er halmladen delvist afskærmet af høj beplantning og vest for er der ingen beboelse. Med denne placering vil halmladen komme på afstand af de nærmeste naboer og stadig opfattes som en helhed med den øvrige bygningsmasse. Det er vurderet, at der kan opføres en halmlade på den angivne placering.

Læskur

Læskuret er forbeholdt ejendommens heste og etableres af dyrevelfærdsmæssige grunde på marken nordvest for ejendommen, hvor hestene går. Læskuret etableres ikke i tilknytning til eksisterende bygninger, da foldene ligger på ydersiden af vandløbet, der går omkring ejendommene. Læskuret placeres 15 m fra vandløbet og da der er træer langs med vandløbet, vil læskuret blende i med beplantningen og dermed ikke syne væsentligt. Det er derfor vurderet, at anlægget ikke vil skæmme i landskabet.

Ensilageplads

Ensilagepladsen placeres vest for og i forlængelse af de eksisterende ensilagesiloer. Ensilagestakke på pladsen vil være placeret vest for plansiloerne og dermed ikke synlige for naboerne øst og sydøst for ensilagepladsen.

Kalvehytter

Kalvehytterne er placeret på et befæstet areal i et hjørne mellem to staldbygninger og vil derfor ikke være synlige udenfor husdyrbruget.

Stald 3 og Stald 5

Der er ikke vurderet på det landskabelige i forhold til Stald 3 og Stald 5, da begge stalde etableres i eksisterende bygninger.

Syddjurs Kommune vurderer, at byggerierne er erhvervsmæssigt nødvendige for den ansøgte bedrift.

Vilkår til placering og udformning af nyt byggeri:

10. Der må etableres en halmlade på 20 x 50 m på den i bilag 2 angivne placering. Laden skal opføres i lignende farver som de eksisterende bygninger. Bygningshøjden er maksimum 8 meter.
11. Terrænkoten for halmladen må ikke ligge højere end vejen (Enegårdsvej), der går nord om halmladen.
12. Der må etableres 5 kalvehytter (2 x 9 m², 1 x 13 m², 2 x 14 m²) på den i bilag 2 angivne placering. Arealet skal have hældning til et afløb, hvorfra gødningssaft kan løbe til en opsamlingsbeholder.
13. Der må etableres 100 m² kvægstald i Stald 3.
14. Der må etableres 64 m² hestestald i Stald 5.
15. Der må etableres et læskur på 21 m² på den i bilag 2 angivne placering.
16. Der må etableres en ensilageplads på højst 2200 m² på den i bilag 2 angivne placering. Ensilagepladsen skal etableres med hældning til afløb, som angivet på bilag 2. Afløbene skal have forbindelse til en opsamlingsbeholder.

Beliggenhed i forhold til omgivelserne - placering af eksisterende anlæg, landskabs- og planmæssige forhold og omkringboende m.v. – ansøgers redegørelse

Der er tale om et eksisterende husdyrbrug, som er beliggende i det åbne land i et område med spredt bebyggelse. Området er præget af dyrkede marker med spredte småbiotoper.

Tabel 3: Placering i forhold til husdyrlovens § 6

Område	Afstandskrav (m)	Beskrivelse	Afstand (m)
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel et fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	50	Kommuneplan-ramme 8.2.BE2	111

Lokalplan i landzone, der er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	50	Landsbylokalplan for Hyllested (LP249)	4,1 km
Nabobeboelse uden landbrugspligt	50	Mejerivej 4	50

Udpegninger i kommuneplan

Tabel 4: Anlæggets placering inden for øvrige områder og zoner.

(Kommuneplan 2024)	Ja	Nej
Bevaringsværdige landskaber		x
Større sammenhængende landskaber		x
Værdifulde Geologiske områder		x
Kystnærhedszonen		x
Værdifulde kulturarvsområder		x
Kulturhistorisk bevaringsværdi	X (en bygning på hver ejendom)	
Værdifulde landbrugsområder	X (ensilageplads)	
Store husdyrbrug		x
Økologiske forbindelser		x
Potentielle økologiske forbindelser		x
Naturbeskyttelsesområder		x
Potentielle naturbeskyttelsesområder	X (læskur)	
Natura2000		x
Skovrejsning		x
Lavbundsareal	X (læskur)	
Lavbundsareal der kan genoprettes	X (læskur)	
Kirkebyggelinjer		x
Skovbyggelinjer		x
Strand-, Sø- og Å-beskyttelseslinjer		x
Beskyttede sten- og jorddiger		x
Klitfredning		x
Fund og fortidsminder (Totalliste med både fredede og ikke-fredede. Kun beskyttelseslinjerne indgår i KP. Selve fortidsminderne er en statslig opgave.		x

Landskabsinteresser

De ansøgte ændringer foretages i tilknytning til de hidtidige bebyggelsesarealer.

Anlægget ligger ikke indenfor udpegningerne til hhv. Større sammenhængende landskaber eller Bevaringsværdige landskaber, hvorfor det ansøgte projekt vurderes uden landskabelig betydning.

Beliggenhed i forhold til omgivelserne - placering af eksisterende anlæg, landskabs- og planmæssige forhold og omkringboende m.v. – kommunens vurdering

Kommunen skal vurdere projektet i forhold til husdyrbruglovens § 6 om forbudszoner for etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug, der medfører forøget forurening. Denne paragraf vedrører afstandskrav til nabobeboelser, byzone, sommerhusområder, områder i landzonen der er lokalplanlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. Herudover vurderes husdyrbrugets beliggenhed i forhold til forskellige bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv. samt husdyrbrugets placering i landskabet med hensyn til landskabelige værdier.

Der er tale om et eksisterende husdyrbrug, som er beliggende nær byen Balle. Området omkring byen og husdyrbruget er præget af dyrkede marker med spredte småbiotoper.

Placering i forhold til husdyrlovens § 6

Husdyrbruglovens § 6 angiver, at etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er ikke tilladt:

- 1) i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde,
- 2) i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- 3) i en afstand mindre end 50 m fra de i nr. 1 og 2 nævnte områder eller
- 4) i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Alle afstandskrav i § 6 er overholdt.

Udpegninger i kommuneplan

På hver af ejendommene ligger en bygning med en kulturhistorisk bevaringsværdi. Bygningerne bliver ikke berørt i forbindelse med udvidelsen.

Ensilagepladsen etableres på et område, der delvist er udpeget som et særligt værdifuldt landbrugsområde. Denne udpegnings er ikke i konflikt med det ansøgte.

Læskuret placeres i et område, der er udpeget potentielt naturbeskyttet, hvilket ikke er i konflikt med det ansøgte. Området er desuden udpeget som et lavbundsareal, der kan genoprettes, hvilket umiddelbart ikke er i konflikt med det ansøgte. Såfremt et lavbundsprojekt i området forårsager mere vandmættede jorde omkring vandløbet, og læskuret dermed bliver berørt, kan der søges om en ændret placering af læskuret.

Landskabsinteresser

Ejendommen ligger i udkanten af landsbyen Balle, som er en del af et langstrakt, plant landskab under betegnelsen Tirstrup Hedeslette. Området er kendetegnet ved store råstofudgravninger, reetablerede graveområder samt en fordums kalkindustri.

Nybyggeriet på ejendommen ligger i tilknytning til ejendommens øvrige bygninger og vil derfor opfattes som en samlet bygningsmasse. På den baggrund er det vurderet, at nybyggeriet ikke vil påvirke det landskabelige væsentligt.

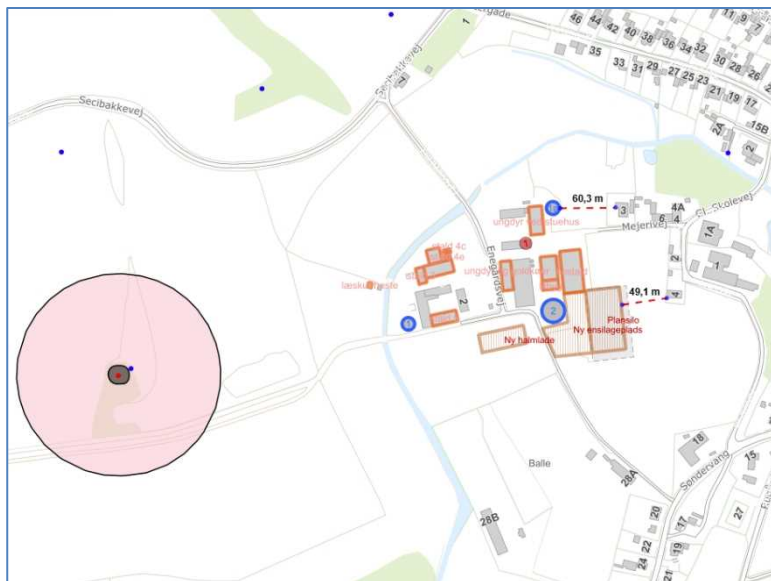
Fredninger og fortidsminder

Der er ikke registreret fredede jord- eller stendiger, hvor der bygges, og der er ingen fredninger. Der er en del fortidsminder i området, men ingen på de arealer, hvor der bygges, se kortet herunder.

Udover de beskyttede fortidsminder, ligger der også flere fortidsminder der ikke er omfattet af fredningsbestemmelser. Deres placering fremgår af samme kort.

Bygge- og beskyttelseslinjer

Arealet hvor der bygges er ikke omfattet af bygge- eller beskyttelseslinjer.

Der kan være lovtekniske krav der skal overholdes for eksisterende byggeri, der ændrer anvendelse til stald. Nærmere oplysninger om dette, kan fås ved at rette henvendelse til byggeri@syddjurs.dk

Husdyrbrugets ammoniakemission - ansøger redegørelse

Den samlede ammoniakemission fra stalde og gødningslagre er beregnet til 2.063 kg NH₃-N pr. år.

Tabel 5: Ammoniakemission fra husdyrbruget

Ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	Fra staldafsnit	Fra lagre	Samlet
Ansøgt drift	1744,5	318,5	2063,0
Nudrift	1859,7	318,5	2178,1
8-års-drift	1732,1	318,5	2050,5

Husdyrbrugets ammoniakemission – kommunens vurdering

For at staldsystemerne skal kunne opretholde den angivne ammoniakfordampning, kræves det, at både det faste gulv og spalterne renholdes, så der ikke ligger gødning, som vil medføre en øget fordampning. For dybstrøelsesarealerne kræves det, at dybstrøelsesmåtten kontinuerligt får tilført halm, således at den altid er tør. Der stilles derfor vilkår om god staldhygiejne.

Vilkår vedr. ammoniakemission

17. Staldafsnit med fast gulv og spalter skal renholdes, så det sikres at gødning og urin hurtigt fjernes fra gulvet og ledes til gyllekanalerne. Der skal til stadighed være en god staldhygiejne.
18. Kvæg- og hestestalde skal løbende kontrolleres og renholdes, og det skal sikres, at dybstrøelsesmåtter altid er tørre.

Ammoniakdeposition til naturområder – ansøgers redegørelse

Tabel 6: Afstande til nærmeste naturområder er følgende

Naturkategori	Afstand fra nærmeste stald (m)	Beskrivelse	Totaldep. (kg NH ₃ -N/år)	Merdepos. 8-års drift (kg NH ₃ -N/år)	Merdepos. nudrift (kg NH ₃ -N/år)
Kategori 1-natur	7.354	Habitatnatur	0,0	0,0	0,0
Kategori 2-natur	772	Overdrev	0,0	0,0	0,0
Kategori 3-natur	241	Mose	2,2	0,0	-0,1

Udover de ovenfor beskrevne naturområder ligger der en eng lige ved ejendommen, som modtager en merdeposition i forhold til nudriften på 0,2 kg N/år og en totaldeposition på 6,5 kg N/år.

Baggrundsdepositionen på arealet har gennemsnitligt været 10,4 kg N/år (gennemsnit af 2020-2022, Danmarks Arealinformation), hvilket sammen med totaldepositionen på 6,5 kg N/år fra anlægget, giver en samlet deposition på engen på 16,9 kg N/år.

Den generelle tålegrænse for eng er 15-25 Kg N/år. Engen ligger 20 meter fra anlægget på ejendommen. Det vurderes at engen naturligt er næringsrig og at tålegrænsen for engen derfor må ligge i den højere ende af intervallet. Det vurderes derfor at depositionen på engen ikke overstiger dennes tålegrænse, og depositionen vurderes derfor at være uproblematisk for engen.

Den omkringliggende beskyttede natur vurderes ikke at blive påvirket som følge af det ansøgte projekt.

Ammoniakdeposition til naturområder – kommunens vurdering

Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 42, stk. 1, nr. 2, at kommunalbestyrelsen skal vurdere, om en ansøgt etablering, udvidelse eller ændring efter husdyrbruglovens § 16 b kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til bl.a. natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder.

Projektet vil medføre en beregnet totalemission fra stald på ca. 2063 kg N/år. Der sker en meremission på 12,5 kg N/år i forhold til 8-års driften og en reduktion på 115,2 kg N/år i forhold til nudriften.

Vurdering af påvirkninger på naturområder jf. godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3A.

Beskyttelsesniveauet for ammoniak fremgår af følgende tabel:

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1 Ammoniakfølsomme naturtyper (bilag 3 pkt. D), beliggende <i>inden</i> for Natura 2000-område og omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev i øvrigt, som er beliggende <i>inden</i> for et Natura 2000-område og omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.	Max. totaldeposition (afhængig af antal husdyrbrug i nærheden* af naturområdet): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2 Ammoniakfølsomme naturtyper (bilag 3 pkt. D) beliggende <i>uden</i> for internationale naturbeskyttelses-områder: Højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha samt overdrev over 2,5 ha der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 .	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 men som er beliggende uden for Natura 2000-områder, samt ammoniakfølsomme skove større end 0,5 ha og mere end 20 m brede.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

*Antallet af husdyrbrug i nærheden for kategori 1-natur, opgøres som en summering af:

- 1) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N pr. år inden for 200 m,
- 2) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH₃-N pr. år inden for 200-300 m,
- 3) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år inden for 300-500 m,
- 4) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år inden for 500-1.000 m, og
- 5) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år inden for 1.000-2.500 m.

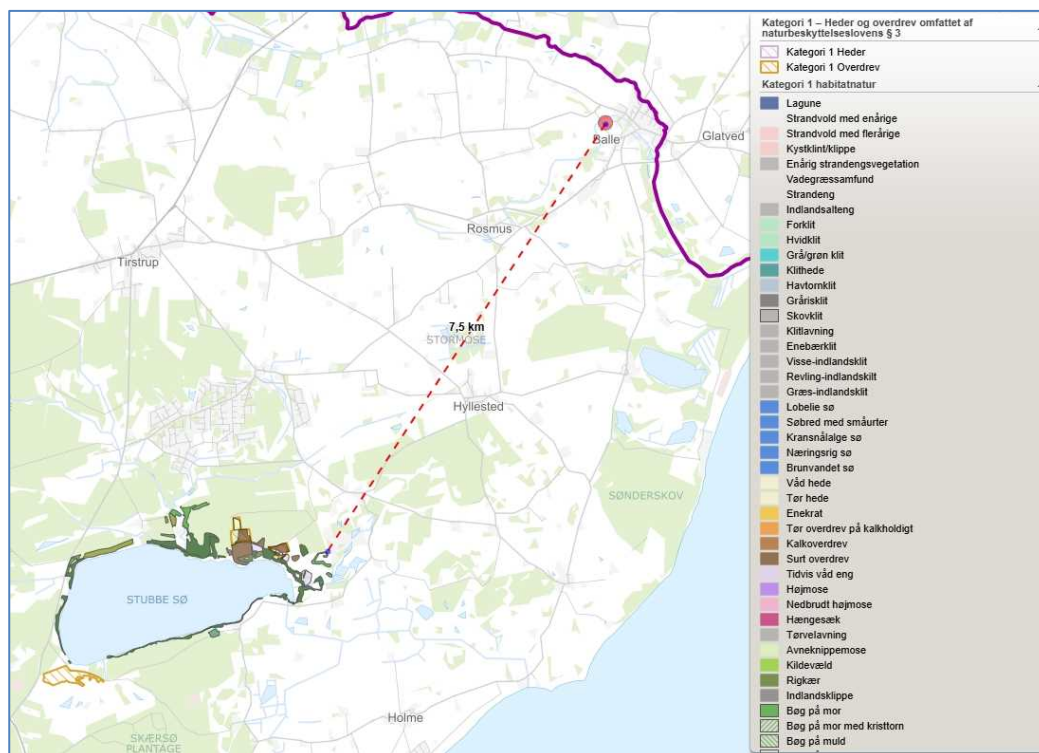
Kommunen finder at ruheden for naturpunkterne er fastsat i overensstemmelse med, hvad der kan observeres på luftfotos.

Kategori 1-natur

Kategori 1-natur omfatter de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne. De er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Nærmeste kategori 1-natur er et område med naturtypen "Bøg på mor" beliggende indenfor Habitatområde H44 "Stubbe Sø". Området er beliggende ca. 7,5 km fra anlægget og der er beregnet en totaldeposition fra anlægget på 0,0 kg N/ha/år (se kortet herunder). Beskyttelsesniveauet er dermed overholdt.

Der er ingen andre husdyrbrug der skal indgå i en kumulationsberegning.

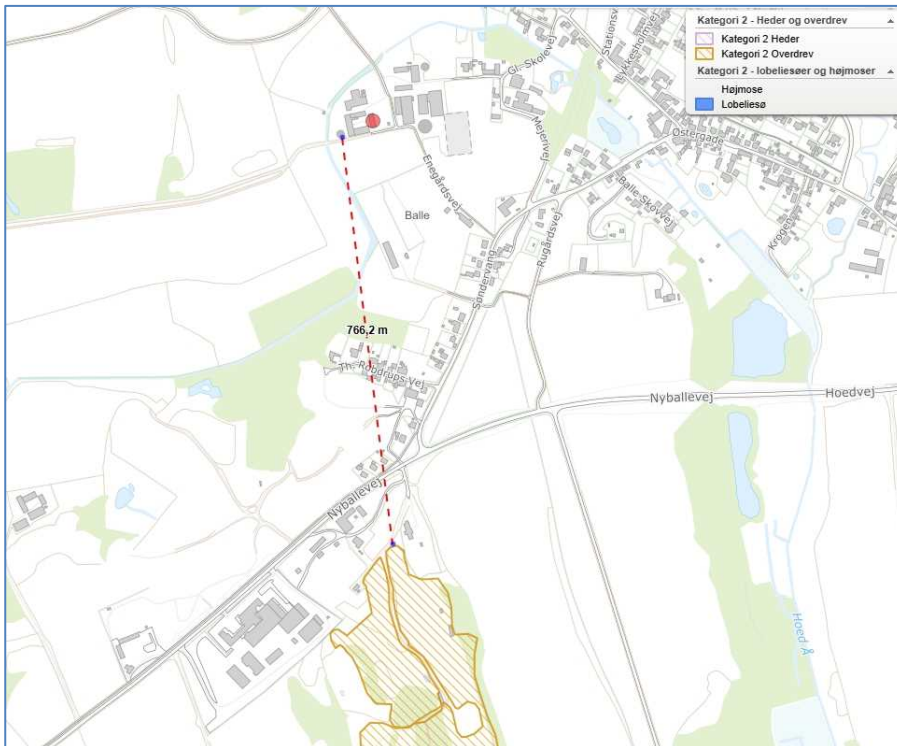
Afstand fra anlægget til nærmeste Natura 2000-område, Stubbe Sø, er ca. 7,5 km.

Der vurderes endvidere ikke at være belæg for at skærpe beskyttelsesniveauet da Syddjurs Kommune vurderer, at emission i den aktuelle beregnede størrelsesorden, ikke vil have nogen målbar effekt på bevaringsstatus for naturtyper eller arter på udpegningsgrundlaget, som fremgår af bilag 4. Vurderingen bygger på en kombination af emissionens størrelse, viden om kriterier for gunstig bevaringsstatus, tilgængelig litteratur om trusler i Natura 2000-området og ikke mindst afstanden fra driftsbygningerne til Natura 2000-området.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur udgøres af ammoniakfølsomme områder udenfor Natura 2000-områder, nærmere bestemt højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Nærmeste kategori 2 natur, et overdrev, ligger 766 m syd for anlægget (se kortet herunder). Der er beregnet en totaldeposition på området på 0,0 kg N/ha/år og en merdeposition på 0,0 kg N/ha/år. Beskyttelsesniveauet er dermed overholdt.

Afstand fra anlægget til nærmeste kategori 2 område syd for ejendommen.

Kategori 3-natur

Kategori 3-natur udgøres af øvrige ammoniakfølsomme § 3-arealer, som minimum heder, moser og overdrev, samt ammoniakfølsomme skove. Ved vurderingen af, om tålegrænsen for ammoniakfølsom kategori 3-natur er overskredet, skal både totaldepositionen fra husdyrbruget og den gennemsnitlige baggrundsbelastning over de tre forudgående år inddrages¹.

Nærmeste kategori 3-naturområde er en mose (L441-02-mo), der ligger 238 m øst for anlægget og en mose (L441-03-mo) 240 m syd for anlægget (se nedenstående kort). Baggrundsbelastningen, baseret på et gennemsnit af de 3 seneste års baggrundsbelastning, er for begge områder 10,4 kg N pr. ha pr. år.

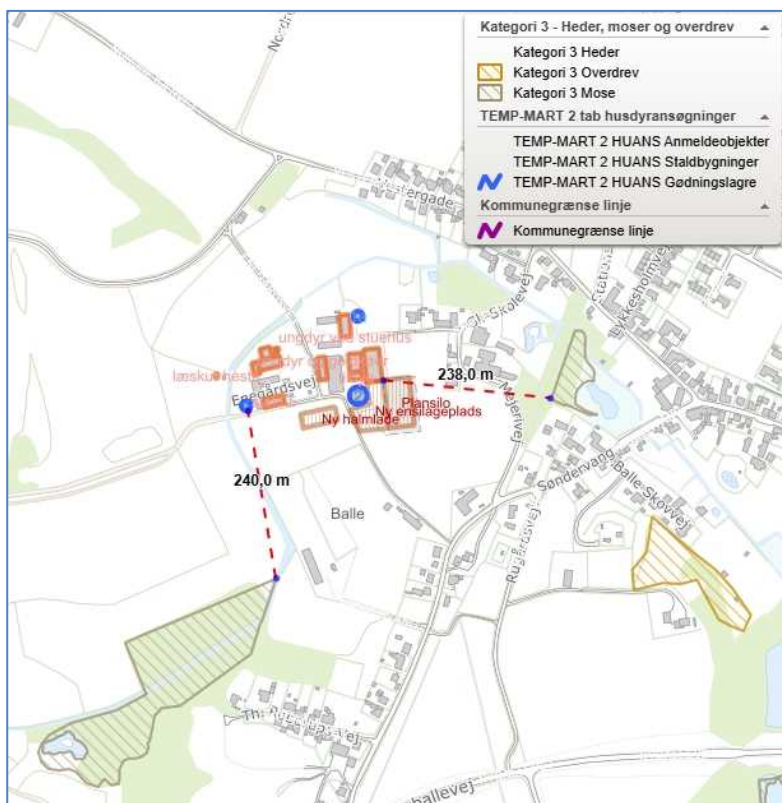
Der er i husdyrgodkendelse.dk beregnet en totaldeposition på den østlige mose på 2,2 kg og en merdeposition på -0,1 kg N/ha/år. Den samlede ammoniakdeposition (beregnet som summen af totaldepositionen (inklusive merdepositionen) og baggrundsbelastningen) vil således være **12,6 kg N/ha/år**.

Mosen syd for ejendommen modtager en samlet ammoniakdeposition på **10,8 kg N/ha/år**.

Begge moser er besigtiget i 2018 og registreret som skov med en bundvegetation domineret af nælde og andre næringsrige urter.

Merdepositionen på begge moser er for 8-årsdriften 0,0 og for nudriften mellem 0,0 og - 0,1. Det sker derfor ingen eller en reduceret merdeposition på arealerne, og det er derfor vurderet, at kategori 3-områderne ikke vil udsættes for en tilstandsændring i forhold til ejendommens drift.

¹ Nævnsafgørelse 18/07287 af 7.4.2021 samt 20/04233.

Afstand fra anlægget til nærmeste kategori 1 natur (mose).

Nærmeste ammoniakfølsomme skov er et område, der er registreret som et naturligt tilgroet lysåbent areal. Arealet ligger ca. 253 m syd for anlægget og modtager en samlet ammoniakdeposition på 10,8 kg N/ha/år. Der er beregnet en merdeposition på 0,0 kg N/ha/år på området og er derfor vurderet til ikke at blive påvirket yderligere af driften.

Syddjurs Kommune finder ikke grundlag for at stille vilkår for husdyrbruget, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 29, idet merdeposition af ammoniak fra husdyrbruget til naturområderne er under 1,0 kg NH₃-N pr. ha pr. år, og at den samlede totaldeposition ikke overskrider de nedre tålegrænser for naturområderne, og der som følge heraf ikke er nogen risiko for tilstandsændringer.

Beskyttelsesniveauet for kategori 3 er overholdt.

Andre § 3 naturtyper + søer

Der ligger flere søer i området omkring anlægget – se kortet herunder. Søer er som udgangspunkt ikke ammoniakfølsomme, og forventes at være P-begrænsede. Det ansøgte må dog ikke medføre en tilstandsændring i naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, herunder søer.

Vest/sydvest for ejendommen, i en halvcirkel langs med vandløbet, ligger engarealer (L441-04-en og L441-10-en). Engarealerne udgør naturtypen ferske enge og modtager samme baggrundsbelastning som moserne (10,4 kg N/ha/år). Engarealet længst mod syd modtager en samlet deposition, der ligger under den generelle nedre tålegrænse for ferske enge, og vurderes dermed ikke at blive påvirket af driften.

Engarealet nord/nordvest for ejendommen ligger ca. 25 m fra udvidelsen af et staldareal. Nærmeste punkt på engarealet, der også modtager den højeste ammoniakdeposition fra anlægget (6,6 kg N med en

merdeposition på 0,4 kg N i forhold til 8-års driften), vil med baggrundsbelastningen modtage en samlet ammoniakdeposition på 17 kg N/ha/år.

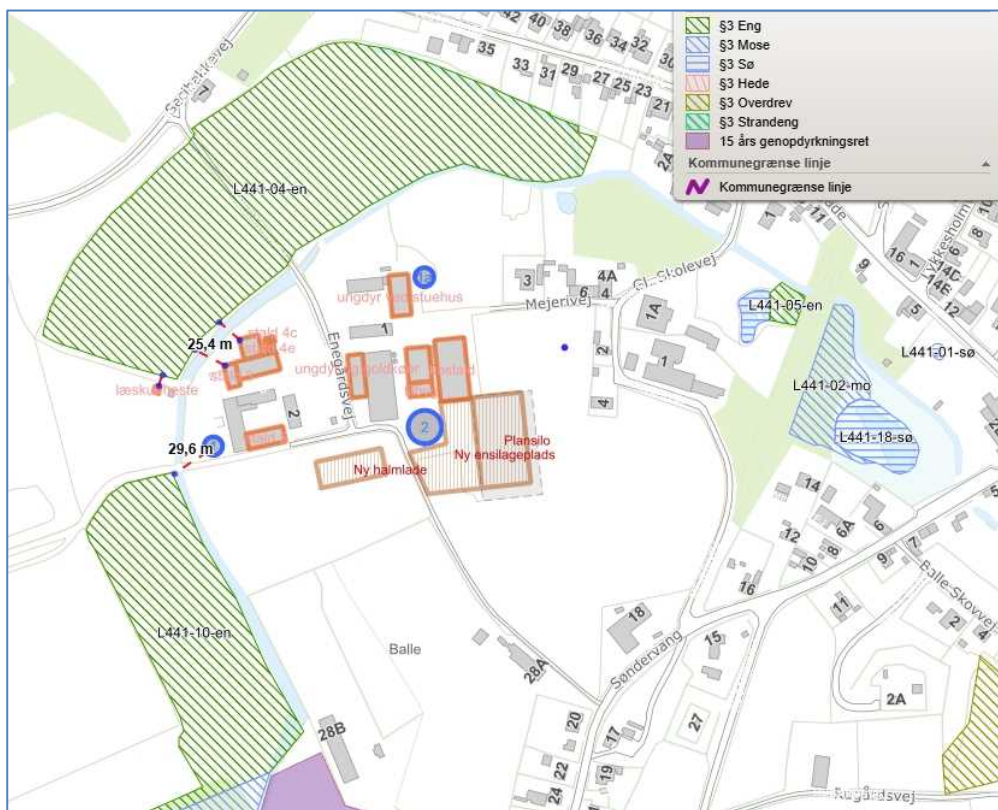
Engarealet er med udbredte fugtigbundsplanter og med påvirkning fra trykvand. Engen blev intensivt besigtiget i 2015 med dokumentationscirkel, hvor naturtilstanden blev vurderet til klasse 3. Af væsentlige trusler blev afvanding identificeret. Ud fra luftfotos kan man se, at der er græsning på arealet og har været det i over 20 år.

Der er ikke registreret særligt sjældne eller truede arter, men der blev fundet 16 stjernearter og 13 problemarter. Plantelisten fra 2015 omfatter bl.a. glanskapslet siv, sump-kællingetand, almindelig star, vand-mynte, fløjlsgræs og kær-snerre. Kun én næringsfølsom art blev registreret (almindelig star). Flere arter indikerer kulturpåvirkning, herunder rajgræs, draphavre og hvid-kløver.

Flere arter indikerer forhøjet næringsstofpåvirkning, herunder stor nælde og agertidse. Påvirkningen kan skyldes både næringsstoffer i trykvandet og luftbåren ammoniakdeposition.

Da arealet allerede rummer flere næringsstoftolerante arter, kulturgræsser og kun én næringsfølsom art, vurderes tålegrænsen til 17-22 kg N/ha/år. Græsning med køer anses som et naturforbedrende tiltag, der reducerer følsomheden over for næringsstofpåvirkning.

På baggrund af dette vurderer Syddjurs Kommune, at arealet ikke vil ændre væsentlig karakter, ved en øget maksimumtilførsel af kvælstof på 0,4 kg N/ha/år, ved udvidelsen af husdyrbrugets ammoniakemission.

Afstand til nærmeste § 3-natur (eng) fra anlægget.

Staldanlæg i relation til Bilag IV-arter

Før der træffes afgørelse om tilladelse efter husdyrbruglovens § 16 b, skal der foretages en vurdering af, om det ansøgte, kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a), jf. § 10, stk. 1, nr. 1, jf. § 7, stk. 5, nr. 2, i habitatbekendtgørelsen. Vurderingen skal fremgå af afgørelsen, jf. habitatbekendtgørelsens § 10, stk. 2.

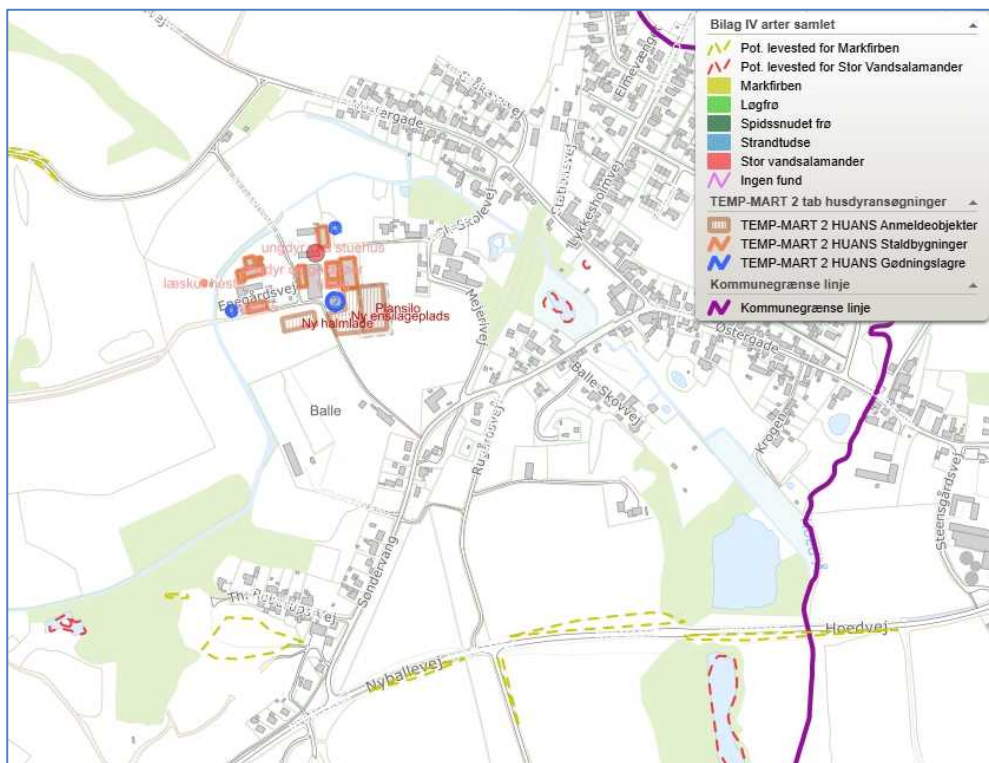
Der er i det elektroniske ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk foretaget en beregning af ammoniakdepositionen fra husdyrbruget med det ansøgte projekt til udvalgte punkter i de omkringliggende naturområder. Beregningen viser, at beskyttelsesniveauet for kategori 1-, 2- og 3-natur, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 27-28 og § 30, er overholdt.

Idet ammoniakberegningen viser en meget begrænset øget udledning til naturområderne, er det ansøgers vurdering, at bilag VI-arter ikke vil blive påvirket i en negativ retning af tilpasningen af ejendommen. Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget ikke direkte vil påvirke yngle- eller rasteområder for de bilag IV-arter, der kan forekomme omkring de udpegede naturpunkter og husdyrbruget.

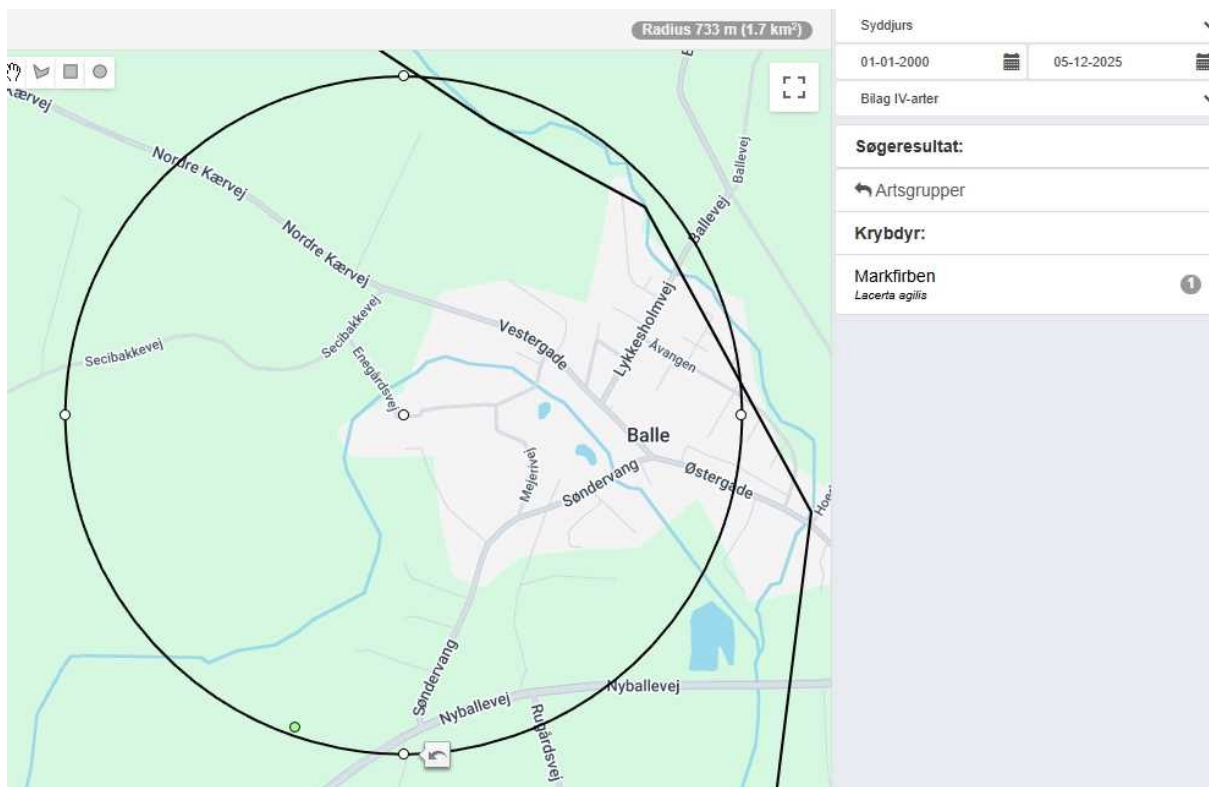
I besigtigelsesnotatet fra 2015 er der registreret bilag IV-arten, Butsnudet Frø, på det nordlige engareal. Da det er vurderet, at engarealet ikke udsættes for en væsentlig tilstandsændring ved den ansøgte drift, er det samtidig vurderet, at tilstedeværelsen af bilag IV-arten på engarealet ikke vil blive påvirket af driften.

Der er ikke registreret potentielle levesteder i nærheden af staldanlægget. Nærmeste potentielle levested for en bilag IV-art (Markfirben) ligger ca. 271 meter fra anlægget. Det vurderes, at dette mulige levested ikke vil blive påvirket af driften af anlægget.

I Naturbasen er nærmeste bilag IV-art registreret 733 m fra anlægget (se næste side). Det vurderes, at bilag IV-arten ikke vil blive påvirket af driften.

Registreringer af bilag IV-arter og potentielle levesteder for bilag IV-arter.

Registreringer af forekomster af bilag IV-arter i området omkring anlægget på Enegårdsvej 1 og 2 på Naturbasen.

Der er ikke registreret eller undersøgt for flagermus på ejendommen, men erfaringsmæssigt forekommer flagermus i mange landbrugsbygninger. Hvis der i forbindelse med byggearbejde eller nedrivning konstateres individer af flagermus, skal arbejdet indstilles i overensstemmelse med Naturbeskyttelseslovens § 29a. Der vil efterfølgende skulle ske udslusning efter anvisning fra Naturstyrelsen. Det er bygherres ansvar at påse at disse regler efterfølges.

Ved projektet sker der ikke nedrivning af bygninger, rydning af store træer eller lignende aktiviteter, der kan påvirke yngle- og rastesteder for flagermus. Det vurderes på denne baggrund, at projektet kan gennemføres uden at beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for arter af flagermus.

Det er dermed Syddjurs Kommunes vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter. Vurderingen er lagt til grund på, at projektet indebærer, at den igangværende produktion primært videreføres i eksisterende, uændrede staldanlæg, at projektet alene indebærer en opførelse af en halmlade på 1000 m², og at laden placeres i tilknytning til husdyrbrugets hidtidige bebyggelses- og færdselsarealer. Yngle- eller rasteområder vil derfor kun kunne påvirkes indirekte via øget ammoniakemission fra husdyrbruget, som konkret vurderes at være uden betydning, idet projektet kun medfører en meget lille forøgelse, i forhold til 8-årsdriften, af den samlede ammoniakemission fra husdyrbruget, og da beskyttelsesniveauet som fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er overholdt i forhold til den omkringliggende natur.

Rødlistede, fredede eller ammoniakfølsomme arter

Der er ingen forekomst af rødlistede, fredede eller ammoniakfølsomme arter i nærheden af bedriften indenfor den afstand, der vurderes at blive ammoniakbelastet eller på anden måde påvirket af driften. Nærmeste er set 1,6 km fra anlægget (Stor Vandsalamander).

Konklusion – anlægget

Det er kommunens samlede vurdering, at den ansøgte drift, med de hertil stillede vilkår, er foreneligt med habitatdirektivforpligtelsen og beskyttelsen af arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Syddjurs Kommune vurderer ligeledes, at der ikke er belæg for at stille yderligere vilkår om ammoniakreducerende teknologi, og at det ansøgte lever op til BAT.

Afstandene i husdyrbruglovens § 7 er endvidere overholdt (mindst 10 m til kategori 1 og 2 natur).

Husdyrbrugets lugtemission – ansøgers redegørelse

Lugtemission og geneafstande ved angivelse i ansøgt drift og nudrift, og lugtgeneafstande, fremgår af husdyrgodkendelse.dk.

Geneafstanden til byzone, nærmeste samlede bebyggelse og nærmeste nabo er overholdt, hvilket er dokumenteret i ansøgningssystemet på husdyrgodkendelse.dk. De beregnede afstande ses også i nedenstående tabel.

Tabel 7: Lugtgeneafstande.

	Kumulation	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand ansøgt drift (m)	Afstand fra anlæg (m)
Byzone/sommerhusområde	0	212,3	212,3	357,8
Samlet bebyggelse	0	122,5	122,5	101,8*
Enkelt bolig (Secibakkevej 7)	0	67,1	67,1	252,4

*Genekriteriet er ikke overholdt, men der kan søges om dispensation jf. § 34 (50 % reglen).

Boligerne på ejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af det generelle beskyttelsesniveau. Det vil sige, at de ikke indgår i vurderingen af, om der ligger enkeltboliger eller samlet bebyggelse inden for de beregnede geneafstande.

Lugtgeneafstanden til samlet bebyggelse er ikke overholdt. Lugtgenerne falder dog i forhold til nudriften, da der tages en ungdyrstald (ungdyr og goldkøer) ud af drift tættere på den samlede bebyggelse i forhold til, hvor der tages nye staldarealer i brug (stald 3 og stald 4a-4e). På den baggrund ansøges der om dispensation jf. 50 % reglen.

Lugten vurderes ikke at ville give anledning til væsentlige gener hos naboerne.

Husdyrbrugets lugtemission – kommunens vurdering

Lugt fra staldanlæg

Husdyrbrugloven fastlægger et bestemt beskyttelsesniveau for lugt fra staldanlæg. Vurderingen af, om den ansøgte produktion lever op til husdyrbruglovens krav med hensyn til lugtgener, baseres på beregning af lugtgeneafstande i det elektroniske ansøgningssystem. Lugtgeneafstanden er et udtryk for, hvor langt væk fra produktionen, der vil kunne opleves uacceptable lugtgener.

Efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 25, stk. 1, jf. stk. 2, kan kommunalbestyrelsen ikke godkende etablering, udvidelse eller ændring af et husdyrbrug efter husdyrbruglovens § 16 b, hvis husdyrbruget med det ansøgte kan indebære væsentlig virkning på miljøet, som ikke kan imødegås med vilkår. Virkningen

anses i alle tilfælde for væsentlig, hvis beskyttelsesniveauet for lugt (jf. §§ 32-34 og bilag 3, pkt. B), ikke kan overholdes.

Genekriterierne for husdyrbrugets lugtemission er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 32-34. Af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, pkt. B, fremgår, at der skal beregnes en nødvendig geneafstand efter såvel Miljøstyrelsens lugtmodel (Faglig rapport vedrørende en ny lugtvejledning for husdyrbrug, december 2006, Skov- og Naturstyrelsen) som FMK-modellen (Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde, FMK, 2. udgave maj 2002). Geneafstanden fastsættes i hvert enkelt tilfælde på baggrund af den længste geneafstand beregnet efter de to modeller.

Beregningerne for den ansøgte produktion (tabel 7) viser, at der i byzone længere væk end ca. 212 meter fra staldanlægget ikke vil være væsentlige lugtgener fra stalden. I samlet bebyggelse længere væk end ca. 123 meter, vil der ikke være væsentlige lugtgener, og i enkelt bolig længere væk end ca. 67 meter vil der ikke være væsentlige lugtgener. For byzone og enkelt bolig er den mindste afstand fra anlægget større end geneafstanden, og kravene til lugtbeskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 32 vedr. geneafstand med hensyn til lugt er således overholdt.

Fra lugtberegningen i ansøgningssystemet kan det ses, at lugtgeneniveauet til samlet bebyggelse ikke er overholdt. Der er beregnet en geneafstand på 123 m mens det vægtede gennemsnitsafstand til området er ca. 101 m. Lugtgeneafstanden overskrides med ca. 22 m. Der er derfor ansøgt om dispensation fra afstandskravet.

Dispensation/fravigelse for afstandskravet efter 50 % reglen

Kommunen kan, jf. § 34 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, ved en konkret vurdering fravige geneniveauet, **hvis** den vægtede gennemsnitsafstand til området, er mere end 50 % af den beregnede geneafstand for samtlige staldanlæg.

1) Den vægtede gennemsnitsafstand til området skal være mere end 50 pct. af geneafstanden

Det kan beregnes, at 50 % af geneafstanden er 61,5 m (123 m /2). Den vægtede gennemsnitsafstand til enkeltbolig er 101 m, dvs. større end 61,5 m. Dette kriterium er derfor opfyldt.

Derudover må lugtemissionen kun øges, på visse betingelser:

2) Lugtemissionen i det enkelte staldafsnit forøges ikke, medmindre lugtemissionen samtidig reduceres tilsvarende eller mere i staldafsnit, som ligger nærmere området, end det pågældende staldafsnit

For den samlede bedrift reduceres lugtemissionen fra 25961 OU/s for nudriften til 19046,9 OU/s for ansøgt drift (se tabel 8). Stigningen i lugtemission fra kalvehytterne og læskuret (912 OU/s) kompenseres ved at stalden med ungdyr og goldkøer, som ligger nærmere de berørte områder og beboelsesbygninger, tages ud af drift (2730 OU/s). Desuden har stald 1, 3 og 5 kun dyr på stald i 7 måneder om året, hvilket giver en lugtemission på 0,0 OU/s.

Tabel 8: Lugtemission ved ansøgt drift og nudrift.

	Lugt OU/s
Ansøgt drift	19046,9
Nudrift	25961

Det vurderes således, at husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 34 stk. 1 nr. 2 a er overholdt, og at der kan meddeles dispensation. Der har endvidere ikke tidligere været klager over lugt fra ejendommen.

Der er ingen kumulation fra andre bedrifter.

De vejledende geneafstande bygger på en forudsætning om "god staldhygiejne". For at begrænse lugtindholdet i den bortventilerede luft fra stalde stilles der derfor vilkår om at sikre en god staldhygiejne. For at sikre omkringboende mod væsentlige lugtgener, er der tillige stillet vilkår om at der kan pålægges afhjælpende foranstaltninger, hvis kommunen vurderer, at der opstår væsentlige lugtgener. Afhjælpende foranstaltninger kan for eksempel være hyppigere rengøring af stalde og omkringliggende arealer, beplantning mm.

Det vurderes ud fra ovennævnte beregninger, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende for et landbrug af denne størrelse, og med de stillede vilkår forventer Syddjurs Kommune, at den ansøgte produktion ikke vil give anledning til væsentlige lugtgener for omkringboende til produktionen.

Lugt fra andre kilder

Der kan opstå lugt i forbindelse med omrøring i gyllebeholderen og ved udbringning af gylle. Der er stillet afbødende vilkår til minimering af disse gener.

Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget – ansøgers redegørelse

Egenkontrol

I forbindelse med ændringen af bedriften er der udarbejdet et forslag til egenkontrol af driften. Kontrollen vil omfatte følgende punkter.

Rengøring:

- Vask af stalde for at sikre et højt hygiejneniveau.
- Periodelvis rengøring af stalde og gange for at minimere støvgener.

Vand:

- Tilsyn af drikkekar m.m. for lækager.

Miljømæssige foranstaltninger:

- Renholdelse af stalde og omgivelser

Gene-/forureningsforanstaltninger:

- Generel vedligeholdelse og kontrol af tekniske systemer efter fabrikantens anvisning.

Registrering af:

- Elforbrug
- Vandforbrug
- Medicinforbrug og type af medikamenter
- Opbevaring af indlæggssedler på foder

Derudover udarbejdes der årligt et gødningsregnskab. Foderet sammensættes og optimeres løbende.

Lysgener

I stalderne er lyset tændt i arbejdstiden efter behov.

Der er ingen udendørs lys som kan virke generende for naboer eller passerende trafik.

Støvgener

Der er ingen kendte støvgener fra ejendommens dyrehold.

Støjgener

De væsentlige støjkloder på bedriften er støj ved udfodring og fra maskiner.

Driftsperiode for støjkloder

Fodervogn anvendes 1 gang i døgnet, når der er dyr på stald.

Tiltag mod støjkloder

Tomgang af maskiner minimeres.

Skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr

Der er god orden i og omkring staldanlægget. Derudover er der et højt hygiejneniveau.

Fluegener

Fluer bekæmpes efter gældende retningslinjer.

Rottebekæmpelse

Ved konstatering af rotter kontaktes kommunens tekniske forvaltning, som herefter gennemfører bekæmpelsen.

Transporter

Antal transporter

Hovedparten af transporterne sker indenfor normal arbejdstid. Alle lastbiltransporter foregår til Enegårdsvej

1. Transport af dybstrøelse fra ejendommen forekommer primært i udbringningsperioden marts til maj og foregår ad Enegårdsvej.

Transporter per år	Antal	Bemærkninger
Mælk	182	Hver 2. dag
Afhentning af kvæg til slagteri	26	Hver 2. uge
Døde dyr	12	1 gang om måneden (efter behov)
Foder	26	Hver 2. uge
Dybstrøelse	12	Leveres til biogas
Gylle	7 dage årligt	Marts april: 4-5 dage, september: 2 dage

Rystelser

Landbrugets drift medfører kun meget begrænsede vibrationer, primært i form af kortvarig kørsel med traktorer, læssemaskiner og andre landbrugsredskaber. Rystelserne er tidsmæssigt begrænsede til perioder med markarbejde og intern håndtering af foder og gylle. Der forventes ingen risiko for bygningsskader og ingen væsentlige gener for naboer. Rystelser vurderes derfor ikke at udgøre en væsentlig miljøpåvirkning i forbindelse med projektet.

Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget – kommunens vurdering

Landmanden pålægges dokumentation for overholdelse af bestemte konkrete vilkår for husdyrbrugets indretning og drift, og derfor er der stillet vilkår om egenkontrol. De tiltag til egenkontrol og dokumentation af miljøforholdene, som er foreslået i forbindelse med ansøgningen fremgår under de respektive afsnit i miljøredegørelsen. Syddjurs Kommune har i nogle af afsnittene i miljøredegørelsen vurderet, at der er behov for egenkontrol og dokumentation, som ikke fremgår af ansøgning.

Lys

Syddjurs Kommune vurderer på baggrund af det beskrevne, at eventuelle lysgener fra virksomheden vil være begrænset. På baggrund af ovenstående forventer Syddjurs Kommune ingen væsentlige problemer med lysforhold. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal virksomheden lade foretage undersøgelse af forskellige lyskilder, således at gener fra lyset uden for ejendommen kan minimeres.

Støv

Støvgener fra gården forventes ikke at give væsentlige problemer. Dog henvises der til god landmandspraksis, således at støvgener begrænses mest muligt. Dette kan blandt andet gøres ved, at al transport til og fra virksomheden foregår ved hensynsfuld kørsel, og ved at alle aktiviteter på bedriften planlægges, så omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Syddjurs Kommune vurderer hermed, at der ikke vil være væsentlige støvgener fra produktionen, men stiller vilkår til, at såfremt der opleves gener, skal der udarbejdes en handlingsplan til minimering heraf.

Støj

Det fremgår af ansøgningsmaterialet, at husdyrbrugets primære støjklender er foderanlæg og maskinkørsel.

Der har ikke tidligere været klager over støj fra ejendommen, og det forventes, at der ikke kommer flere støjgener i ansøgt drift. På baggrund af ovenstående, er det ikke fundet nødvendigt at kræve en støjmåling udført. Dog fastsættes der vilkår om, at anlægget skal overholde de vejledende støjgrænser for det åbne land (område type 3 jf. Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra virksomheder). Kommunen vurderer, at der med dette vilkår i tilstrækkeligt omfang er taget hensyn til omgivelserne, således at anlægget fastholdes på et acceptabelt støjniveau for normale landbrugsaktiviteter.

Såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger efter nærmere definerede anvisninger.

Syddjurs Kommune vurderer, at de generelle regler vedrørende støj er tilstrækkelige, og vilkår om støj er derfor baseret på Miljøstyrelsens anbefalede niveau. Der er stillet vilkår om, at såfremt Syddjurs Kommune vurderer det nødvendigt, kan der kræves, at virksomheden for egen regning dokumenterer, at støjbidraget ikke overskrider niveauet i de generelle regler. Støjmålingen kan kun kræves udført en gang årligt, medmindre seneste måling viser, at støjvilkårene ikke overholdes. Støjgrænserne vedrører de stationære støjklender.

Transport

I overensstemmelse med ansøgningens beskrivelse af transport og stillede vilkår vil størstedelen af transporterne ske indenfor normal arbejdstid og i udbringningsperioden. Syddjurs Kommune vurderer, at transport, med de stillede vilkår, ikke vil medføre væsentlige øgede gener.

Vurdering af ind- og udkørselsforhold

Til- og frakørsel vil fortsat ske via ejendommens eksisterende ind- og udkørsel ved Enegårdsvej. Ind-/udkørsel til anlægget vurderes at være hensigtsmæssigt placeret i forhold til naboer og trafik hensyn.

Fluer og skadedyr

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise mv.), som straks skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt, hvorfor der stilles vilkår herom. Det er oplyst, at der holdes en høj hygiejnestandard på udenomsarealer såvel som i staldene, hvilket er med til at holde fluegener nede på et minimum. Hvis der i forbindelse med dyreholdet observeres gener fra skadedyr (rotter med videre), er der sat vilkår om at disse straks skal afhjælpes. Syddjurs Kommune vurderer, at ved overholdelse af disse vilkår, vil den ansøgte produktion ikke medføre væsentlige problemer med fluer eller andre skadedyr. Bemærk at retningslinjerne fra Statens Skadedyrlaboratorium opdateres 1 gang årligt.

Rystelser

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelse som maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Der har ikke tidligere været klager over rystelser fra ejendommen, og det forventes, at der ikke kommer flere vibrationsgener i ansøgt drift. Ejendommen er endvidere beliggende med stor afstand til nærmeste nabo. Såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, kan der kræves udført vibrationsmålinger efter nærmere definerede anvisninger.

Vilkår til minimering af gener fra anlæg:

19. Driften må ikke medføre væsentlige gener for omboende, herunder gener fra lys, støj, rystelser, transport eller lignende.
20. Der skal af hensyn til minimering af risikoen for skadedyr, til stadighed tilstræbes vedligeholdelse, renholdelse og ryddelighed på virksomhedens indendørs og udendørs arealer.
21. Der skal foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet. Bekæmpelse skal desuden foretages på Syddjurs Kommunes forlangende.
22. Det skal sikres, at staldene, udenomsarealer og fodringsanlæg holdes rene, herunder at sengebåse og lignende samt foderarealer holdes tørre, at dyrene holdes rene, at støv- og smudsbelægning i staldene fjernes, og at fodringssystemer holdes rene.
23. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere anlægsgener for omboende end forventet, skal virksomheden lade udarbejde en handlingsplan for nedbringelse af generne, som godkendes af kommunen, og derefter gennemføre denne. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af virksomheden.
24. Husdyrbrugets samlede støjbidrag, angivet som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) i punkter 1,5 meter over terræn, målt eller beregnet ved nærmeste beboelses opholdsareal, må ikke overskride følgende værdier:

Periode	Tidsrum	Værdi	Midlingstid
Hverdage	kl. 07.00 -18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	kl. 07.00 -14.00	55 dB(A)	7 timer
Lørdage	kl. 14.00 -18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	kl. 07.00 -18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften – alle dage	kl. 18.00 -22.00	45 dB(A)	1 time
Nat – alle dage	kl. 22.00 -07.00	40 dB(A)	½ time
Spidsværdi nat	kl. 22.00 -07.00	55 dB(A)	-

Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder" .

Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger. Støjvilkårene for landbrugsdrift omfatter al støj fra virksomheden, dvs. også støj fra andet end faste, tekniske installationer. Vilkår om støj gælder al støj fra landbrugsdrift, men kun støjen fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, dvs. ikke støj fra f.eks. markdriften.

25. Målinger eller beregninger til kontrol af, at ovenstående støjvilkår er overholdt, skal udføres, når tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dog kan målinger/beregninger kun forlanges en gang årligt, såfremt målingerne viser, at støjgrænserne er overholdt.

Målinger/beregninger skal foretages af et firma eller laboratorium, der er akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømåling – ekstern støj". Udgiften til støjmålingerne afholdes af ansøger.

26. Transport skal i videst muligt omfang foregå indenfor normal arbejdstid.

Affaldsproduktion og brugen af naturressourcer – ansøgers redegørelse

Affaldshåndtering

Animalsk affald:

Bortskaffelse: Der er afhentning eller efter behov, afhængig af dyretype og udetemperatur. Leveres til autoriseret destruktionsanstalt (DAKA).

Udlevering: Døde dyr opbevares under beskyttelseskappe.

Veterinært affald:

Lægemiddelrester opbevares i original emballage og brugte kanyler opbevares i kanyleboks – begge dele bortskaffes til Marius Pedersen/genbrugsstation.

Fast, ufarligt affald:

Husholdningsaffald afhentes af dagrenovation. Pap og papir opbevares i papirspand, som tømmes af renovationsfirma. Glas opbevares i garage og afleveres på kommunal genbrugsplads. Erhvervsmæssigt småt brændbart affald, fx plastik og træaffald opbevares i container, som tømmes af renovationsfirma.

Farligt affald:

Tomme medicinflasker sorteres og leveres til kommunal modtagestation.

Skyllede pesticiddunke sorteres og leveres til kommunal modtagestation.

Olie:

Spildolie opbevares i olietønder i maskinhus på fast gulv uden afløb - og bortskaffes enten til renovationsfirma eller til værksted i forbindelse med servicering af traktorer.

Diesel opbevares i 2.500 l tank på betonunderlag.

Sprøjtemiddelrester markbrug:

Sprøjtemiddelrester og emballage opbevares i maskinhus i aflåst køleskab på betongulv. Egentlige rester af sprøjtemidler bruges året efter og opbevares i det aflåste pesticidrum.

Foderopbevaring

Foder opbevares i foderrum.

Energiforbrug

Det samlede forventede elforbrug er angivet som kWh i nedenstående tabel:

Nudrift (normalt)	Ansøgt drift (normalt)
1000	1000

Vandforbrug

Det samlede forventede vandforbrug for stalde og dertilhørende aktiviteter er angivet som m³ i nedenstående tabel:

Vandforbrug (m ³)	Nudrift (normalt)	Ansøgt drift (normalt)
Drikke- og vaskevand	1500	1500

Affaldsproduktion og brugen af naturressourcer – kommunens vurdering

Miljø- og ressourcestyring bygger på en helhedsvurdering ud fra et princip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen. Det drejer sig om at minimere anvendelsen af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tabene til omgivelserne bliver så små som muligt under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

I forhold hertil skal alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne i øvrigt påvirkes mindst muligt.

Affaldshåndtering

Ved at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, kan man minimere affaldsproduktionen. Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, og affaldsproduktionen skal registreres efter de gældende regler. Affald skal håndteres og bortskaffes efter det til enhver tid gældende erhvervsaffaldsregulativ for kommunen, hvilket blandt andet betyder, at oplag af affald må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak, eller medføre uhygiejniske forhold.

Animalsk affald:

Der er ikke i miljøtilladelsen fastsat særlige vilkår til håndtering af døde produktionsdyr, da både håndtering og opbevaring heraf, er reguleret i en særskilt bekendtgørelse. Det vurderes, at der ikke er særlige omstændigheder der giver grund til at antage, at den generelle regulering i forhold til det konkrete husdyrbrug ikke er tilstrækkelig.

Veterinært affald og kemisk emballageaffald:

Medicinrester, tomme medicinflasker og tomme pesticiddunke skal afleveres som farligt affald på fx genbrugsstation.

Fast, ufarligt affald, olie- og kemikalieaffald, sprøjtemiddelrester markbrug:

Håndtering af ovenstående affaldsfraktioner er vurderet i orden.

Der gøres opmærksom på, at der skal foreligge kvitteringer på aflevering af de forskellige typer af affald. Kommunen anbefaler, at ansøger henvender sig til affaldskonsulent med henblik på at få gratis råd om affaldshåndtering.

Kommunen vurderer, at bedriftens affald kan håndteres og bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativ samt, at såfremt døde dyr opbevares og afhentes i henhold til den til enhver tid gældende lovgivning, vil opbevaring af døde dyr ikke give anledning til uhygiejniske forhold. Syddjurs Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at risikoen for forurening fra oplag og håndtering af affald er reduceret til et acceptabelt niveau. Der stilles derfor ikke vilkår om en øget registrering af affaldsproduktionen.

Pesticider og sprøjteudstyr

Pesticider opbevares i aflåst kemikalierum efter forskrifterne.

Medicin

Medicin opbevares efter reglerne.

Foderopbevaring

Foderopbevaring vurderes forsvarlig.

Energiforbrug

Ved jævnlig aflæsning af energimålere kan man hurtigt danne sig et overblik over forbruget og samtidig sikre sig mod uforudsete udgifter. På baggrund af dette stilles der vilkår om halvårlig kontrol af el-forbruget. Aflæsning af el kan eventuelt ske ved at få tilsendt tal fra elselskab. Registreringerne noteres i kontrolrapport, som gemmes i fem år, og som fremlægges tilsynsmyndigheden.

Vandforbrug

Ejendommen er på fælles vandværk.

Der sker ingen stigning i vandforbruget i forbindelse med ændringen.

Vandforbruget er beregnet ud fra normtal. For at mindske den negative indvirkning på miljøet er det vigtigt at holde vandforbruget på et minimum, hvilket kan gøres ved følgende tiltag:

- Udførelse af regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.
- Registrering af vandbrug gennem måling af forbrug, og
- Detektering og reparation af lækager.

På baggrund af dette, stilles der vilkår om, at vandmåleren aflæses halvårligt. Registreringerne noteres i kontrolrapport, som gemmes i fem år, og fremlægges for tilsynsmyndigheden.

For at overholde den beregnede emission fra staldene, er det vigtigt at rengøre produktionsarealerne med højtryksrensere efter hver produktionscyklus eller hvert hold.

Olieforbrug og håndtering

Olietanke skal placeres hensigtsmæssigt i forhold til påfyldning og tankning, således at der ikke er risiko for forurening af jord, overfladevand og grundvand. Derfor stilles der vilkår til placeringen af olietanke.

Det er kommunens vurdering, at der er tilstrækkeligt redegjort for forbrug af energi og vand, og at de beskrevne mængder er realistiske og svarende til, hvad man kan forvente, for et husdyrhold af den beskrevne størrelse og sammensætning.

Vilkår til affaldsproduktion, energi- og vandforbrug:

27. Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt og efter kommunens regulativer. Virksomhedens medicinaffald, veterinært affald mv. skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende. Medicin (lægemidler) må ikke opbevares sammen med levnedsmidler eller foderstoffer.
28. Der skal føres halvårlig kontrol med el-forbrug. Noteres i driftsjournal.
29. Der skal føres halvårlig kontrol med vandforbrug. Noteres i driftsjournal.

Jord, grundvand og overfladevand – ansøgers redegørelse

Redegørelse for mulige uheld

Andre uheld:

- Strømsvigt
- Brand

Minimering af risiko for uheld

Andet:

Skadedyr såsom rotter bekæmpes effektivt. Dels for at sikre høj foderhygiejne, dels med henblik på at undgå utilsigtet gnav i elektriske installationer. Ejendommen og stalden renholdes så brandrisikoen minimeres. Der er brandhæmmende vægge i stalden. Der opbevares ikke mere halm end højest nødvendigt i stalden.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Der forefindes brandslukningsudstyr på ejendommen.

Spildevand herunder tagvand

Spildevandet fra driftsbygningerne består af rengøringsvand.

Rengøringsvand fra stald ledes til opsamlingsbeholder.

Der forbruges ikke sanitært vand i driftsbygningen.

Jord, grundvand og overfladevand – kommunens redegørelse

Syddjurs Kommune vurderer, at risikoen for driftsforstyrrelser og uheld, som vil forårsage væsentlig forurening af miljøet, kan begrænses ved at lave planer for regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse som beskrevet under tidligere afsnit, samt ved grundig oplæring af personale samt udarbejdelse af en beredskabsplan til, hvis uheldet skulle være ude.

Risici og håndtering

Udarbejdelse af en beredskabsplan gør, at man får vurderet og gennemtænkt forskellige former for procedurer ved diverse uheld, således at eventuelle skader ved uheld kan minimeres. Der er derfor stillet vilkår om, at der skal foreligge en beredskabsplan. Der skal udarbejdes en beredskabsplan, som fastlægger håndteringen af situationer med potentiel forureningsrisiko. Det er Syddjurs Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan vil være til stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle ske uheld, både med hensyn til små hændelser som f.eks. oliespild og store hændelser som f.eks. brand, hærværk o.l.

Af beredskabsplanen skal fremgå, at akut forurening som følge af driftsuheld eller andet straks skal anmeldes til Alarmcentralen, og efterfølgende skal tilsynsmyndigheden (Syddjurs Kommune) kontaktes. Planen skal ikke kun omfatte de uheld, der kan ske på selve ejendommen, men skal ligeledes omfatte f.eks. beredskab i forbindelse med lækage af olietank. Planen skal ajourføres og gennemgås med de ansatte mindst 1 gang årligt, og planen skal gennemgås med nyansatte, når de tiltræder. Efter hver ajourføring skal beredskabsplanen indsendes til tilsynsmyndigheden og Syddjurs Kommune samt Beredskabet skal underrettes, når der sker væsentlige revideringer af planen.

Endvidere er planen kun anvendelig, hvis man har adgang til den. Der stilles derfor krav om, at den skal være let tilgængelig og synlig. Syddjurs Kommune vurderer, at risikoen for driftsforstyrrelser og uheld, som vil forårsage væsentlig forurening af miljøet, kan begrænses ved at foretage egenkontrol på ejendommen og ved vedligeholdelse af staldanlæg og landbrugsmaskiner.

Beredskabsplanen bør omfatte:

- 1) En plan over husdyrbruget med angivelse af drænsystemer og vandkilder og spildevandskilder.
- 2) Handlingsplaner for håndtering af visse potentielle hændelser (f.eks. brande, utætte eller kollapsede gyllebeholdere, ukontrolleret afstrømning fra møddinger og olieudslip), med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen. Herunder anbefales oplysninger om, hvilke interne/eksterne personer og myndigheder der skal alarmeres og hvordan (telefonliste).
- 3) En opgørelse over materiel, der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Herunder oplysninger om telefonnumre til kontaktpersoner (f.eks. udstyr til tilstopning af drænrør og opdæmning af grøfter samt oliesug, absorberingsmåtter eller ruller til olieudslip).

Endelig anbefales det at der udarbejdes et kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.

Begrænsning af anvendelse, fremstilling eller frigivelse af relevante farlige stoffer

Der er redegjort for husdyrbrugets håndtering af miljøskadelige stoffer, kemikalier, pesticider mv. En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med tankning af diesel. Det skal derfor sikres, at overførsler fra eventuelle dieseltanke sker under opsyn, og at der ved opstilling af tanke gøres overvejelser omkring potentielle tilløb til afløb eller sårbare recipienter. Der stilles vilkår hertil.

Olietanke af stål skal være hævet over underlaget på en konstruktion, så en inspektion af bunden kan foretages. Plasttanke, der er godkendt til placering direkte på underlaget, skal etableres på et tæt underlag, som strækker sig mindst 10 cm uden om tanken, så evt. lækage kan opdages.

Det er Syddjurs Kommunes vurdering, at der er foretaget tilstrækkelige tiltag, med henblik på at undgå risiko for forurening af jordbund og grundvand på husdyrbruget fra farlige stoffer og blandinger².

Spildevand, herunder tagvand

Idet spildevand fra rengøring af stalde og lignende ledes til gyllebeholder, vurderer Syddjurs Kommune, at spildevand fra stald bortledes miljømæssigt forsvarligt.

Der stilles vilkår om, at der skal ske diffus nedsivning af tagvand fra den nye bygning.

Regnvand skal håndteres lokalt på egen grund. Såfremt der monteres tagrender på bygninger, hvor vandet skal ledes til faskiner eller overflade bassiner, skal der forinden søges om nedsivningstilladelse.

² Som defineret i artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger (eksplosive stoffer, herunder gasser, giftige stoffer og dampe, miljøfarlige stoffer der udgør risiko for vandmiljøet, samt stoffer, der er farlige for ozonlaget).

Vilkår til beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand

30. Tankning af diesel skal foregå under opsyn. Olietanke må ikke placeres, så der er risiko for tilledning til afløb.
31. Virksomheden skal indrettes og drives, så spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld. Der skal således altid være egnet materiale på ejendommen til opsamling af spild.
32. Tagvand fra nye bygninger skal nedsives lokalt.
33. Beredskabet skal straks underrettes om driftsforstyrrelser eller uheld, der medfører forurening af omgivelserne eller indebærer en risiko for det. En skriftlig redegørelse for hændelsen skal være tilsynsmyndigheden i hænde senest en uge efter, at den er sket. Det skal fremgå af redegørelsen, hvilke tiltag der vil blive iværksat for at hindre lignende driftsforstyrrelser eller uheld i fremtiden.

Underretningspligten fritager ikke virksomheden for at afhjælpe uheld.
34. Der skal udarbejdes en beredskabsplan eller driftsforskrift, som fortæller hvornår og hvordan, der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplanen skal foreligge, inden miljøtilladelsen tages i brug.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:
 - a. Procedurer som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen.
 - b. Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder der skal alarmes og hvordan.
 - c. Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
 - d. En opgørelse over materiel, der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Herunder oplysninger om telefonnumre til kontaktpersoner.
35. Beredskabsplanen revideres/kontrolleres sammen med de ansatte mindst 1 gang årligt. Den skal være let tilgængelig og synlig for ansatte og øvrige, der færdes på ejendommen. Beredskabsplanens indhold og opbevaringssted skal være kendt af virksomhedens ansatte og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand og lignende.
36. Driftsforstyrrelser, som har betydning for det ydre miljø, skal fremgå af driftsjournalen med tidspunkt mm for eventuelle hændelser.

Husdyrbrugets valg af bedste tilgængelige teknik (BAT) - reduktion af NH₃ – ansøgers redegørelse

BAT-emissionen fra stalde og lagre er på 2.063 kg N/år. Den faktiske emission fra stalde og lagre er på 2.063 kg N/år. BAT anses således for at være overholdt.

Husdyrbrugets valg af bedste tilgængelige teknik (BAT) - reduktion af NH₃ – kommunens vurdering

Ved godkendelse og tilladelse til etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år skal ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager) reduceres til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) for det pågældende dyretype/staldsystem. Kravet betyder, at husdyrbruget samlet set skal overholde de maksimale emissionsgrænseværdier, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, pkt. A, nr. 2, ved anvendelse af teknologier, der er udtryk for BAT, dvs. at miljøeffekten er opnåelig til en rimelig økonomisk udgift (proportionalitetsprincippet).

BAT sikrer, at den samlede, miljømæssige belastning af omgivelserne minimeres, hvorfor BAT også skal anvendes i tilfælde hvor mindre omkostningskrævende foranstaltninger vil være tilstrækkelige til at opfylde det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Derfor skal der tages stilling til fravalg af BAT ud fra proportionalitetsprincippet.

I det ansøgte projekt, er ammoniakemissionen fra staldene på 1745 kg N/år. Såfremt grænsen på 750 kg N pr. år overskrides, skal husdyrbrugets ammoniakemission svare til niveauet ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

Tabel 9: Den opnåede ammoniakemission for staldanlægget

Ammoniaktab pr. produktion opnåelig ved anvendelse af BAT 					
Produktion		BAT krav Areal (m²) (kg NH ₃ -N / (m² · år))		Korrektionsfaktor for udegående	Vejl. sum (kg NH ₃ -N / år)
Rediger	(#734988) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	392	0,84	0,58	192
Rediger	(#734990) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	127	0,84	1	107
Rediger	(#734992) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	100	0,84	0,58	49
Rediger	(#734993) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	13	0,84	1	11
Rediger	(#734994) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	14	0,84	1	12
Rediger	(#734995) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	14	0,84	1	12
Rediger	(#734996) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	9	0,84	1	8
Rediger	(#734997) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	9	0,84	1	8
Rediger	(#739237) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, linespil)	754	1,16	1	875
Rediger	(#739239) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	33	0,84	1	28
Rediger	(#739240) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	216	0,84	1	181
Rediger	(#739322) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Spaltegulvbokse	108	0,91	1	98
Rediger	(#739323) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	32	0,84	1	27
Rediger	(#739349) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	125	0,84	1	105
Rediger	(#806287) Heste. Dybstrøelse	64	0,57	0,58	21
Rediger	(#819631) Heste. Dybstrøelse	21	0,57	1	12

Ammoniakemissionen beregnes for hvert staldafsnit for sig. Beregningen foretages ved at gange produktionsarealets størrelse i m² med emissionsfaktoren for den pågældende dyretype og staldsystem (jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens Bilag 3A, tabel 1). Kravet til den maksimale emission af NH₃-N pr. år (BAT) omfatter hele husdyrbruget, mens kravet til det enkelte staldafsnit afhænger af, om staldafsnittet klassificeres som nyt eller eksisterende.

Syddjurs Kommune stiller vilkår til de teknikker, der er en forudsætning for opnåelsen af emissionsniveauet. I det ansøgte projekt, har ansøger ikke valgt at anvende ammoniakreducerende teknologi ud over den valgte gulvtype.

For at det valgte staldsystem skal kunne opretholde den beregnede ammoniakfordampning, kræves det, at gulve og stier renholdes løbende, hvilket der er stillet vilkår til. Syddjurs Kommune vurderer, at anlægget som beskrevet og med de gældende vilkår forebygger og begrænser forureningen mest muligt, under betragtning af proportionalitetsprincippet.

Med baggrund i redegørelsen fremsendt af ansøger, finder Syddjurs Kommune det ikke proportionelt at kræve anvendelse af yderligere staldteknologi end det beskrevne, i de eksisterende anlæg. Syddjurs Kommune finder således ikke anledning til at skærpe i forhold til Miljøstyrelsens vejledning om proportionalitet.

MILJØKONSEKVENSVURDERING - Vurdering af væsentlig indvirkning på miljøet

Kommunen er forpligtet til at sikre, at det ansøgte ikke indebærer en væsentlig virkning på miljøet, ved at der træffes de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening fra det ansøgte projekt.

For husdyrbrug tager vurderingen om husdyrbrugets indvirkning på miljøet, udgangspunkt i følgende punkter:

- Staldindretning
- Opbevaring/behandling af husdyrgødning
- Udbringning af husdyrgødning
- Management
- Energi- og vandforbrug

Såfremt der i eksisterende stalde anvendes staldteknologier der ikke kan betegnes som BAT, skal der redegøres for, hvornår disse staldafsnit renoveres, således at de lever op til BAT. Der skal endvidere redegøres for evt. fravalg af oplagte teknologier. Til brug for kommunalbestyrelsens vurdering af BAT på staldanlæg, har Miljøstyrelsen fastlagt emissionsgrænseværdier, der kan efterleves på hhv. nye og eksisterende anlæg under hensyntagen til, hvilket omkostningsniveau der kan betragtes som proportionelt i forhold til den opnåede miljøgevinst. Kommunen er forpligtet til at foretage en vurdering af en bedrifts staldindretning på baggrund af Miljøstyrelsens vejledning.

På baggrund af den ovenstående redegørelser, vurderinger og med de stillede vilkår, er det Syddjurs Kommunes vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil have en væsentlig indvirkning på miljøet.

Grænseoverskridende virkninger – ansøgers redegørelse

Det er vurderet, at det udelukkende er produktionens emission af ammoniak, der potentielt kan have en grænseoverskridende virkning. Det er dog vurderet, at ammoniakemissionen har et niveau og en karakter, hvor hovedparten af emissionen vil påvirke lokalområdet mest og kun en mindre del af emissionen vil bidrage til baggrundsbelastningen i omkringliggende lande. Det er derfor vurderet at produktionen ikke medfører grænseoverskridende virkninger.

Grænseoverskridende virkninger – kommunens vurdering

Syddjurs Kommune vurderer, at den ansøgte produktion ikke vil medføre nogen grænseoverskridende virkninger pga. den lange afstand til nærmeste landegrænse.

SYDDJURS KOMMUNES SAMLEDE VURDERING

Syddjurs Kommune vurderer sammenfattende på baggrund af den miljøtekniske redegørelse og vurdering, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til forebyggelse og begrænsning af forureningen fra husdyrbruget ved anvendelse af den bedste tænkelige teknik for ammoniak, når husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen og efterlever vilkårene i nærværende miljøtilladelse.

Jf. Habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 5, pkt. 2, jf. dennes § 6, skal der foretages en vurdering af, om en tilladelse eller godkendelse af husdyrbrug efter § 16a eller § 16b kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Grundet den store afstand, og da søen ikke står i hydrologisk forbindelse med et Natura 2000-område, vurderes der ikke at være en risiko for påvirkning af Natura 2000-områder som følge af det ansøgte. Samtidig vurderes det, at husdyrbruget kan drives på stedet uden væsentlige gener for omgivelserne.

OFFENTLIGGØRELSE

Udkastet til denne miljøtilladelse blev sendt i høring hos parter i sagen, herunder ansøger selv. Der var frist for afgivelse af bemærkninger på 2 uger, jf. husdyrlovens § 56.

Der indkom ingen bemærkninger i høringsperioden:

KLAGE- OG SØGSMÅLSVEJLEDNING

Tilladelsen er truffet i henhold til Lov nr. 1572 af 20/12/2006 om miljøgodkendelse af husdyrbrug (med senere ændringer) og kan i medfør af § 76 påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Tilladelsen er offentliggjort på Syddjurs Kommunes høringsportal den 10.03.2026. Afgørelsen, der alene vedrører forholdene i henhold til husdyrbrugloven, kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet indenfor 4 uger efter afgørelsens offentliggørelse, dvs. **senest den 07.04.2026**

En eventuel klage over denne afgørelse har i udgangspunktet ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81 stk. 1 i husdyrbrugloven. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan ved sin behandling stadfæste, ændre eller ophæve tilladelsen.

En eventuel klage skal indgives via Klageportalen, som kan findes via et link på Nævnenes Hus hjemmeside, www.naevneneshus.dk, eller direkte på www.borger.dk eller www.virk.dk. Der skal logges på, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Syddjurs Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af Deres klage, at der indbetales et gebyr til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagegebyret er for virksomheder og organisationer fastsat til 1.800 kr. og for privatpersoner er klagegebyret fastsat til 900 kr. som indbetales med betalingskort i Klageportalen.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) Klageren får helt eller delvis medhold i sagen, eller

- 3) Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelsen som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du grundet særlige omstændigheder ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Syddjurs Kommune. Vi videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes. For yderligere information se: <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>

Nærmere vejledning omkring brug af Klageportalen findes på Nævnenes Hus hjemmeside, www.naevneneshus.dk, og på www.borger.dk og www.virk.dk.

Klageberettiget er ansøger og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen dvs. naboer og klageberettigede personer, organisationer og myndigheder i forskelligt omfang. Såfremt afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger.

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene, jf. husdyrbruglovens § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

Følgende er underrettet om afgørelsen:

- Sagens parter (bilag 1)
- Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Departementet, Slotsholmsgade 12, 1216 København K, fvm@fvm.dk
- Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, Tolderlundsvej 5, 5000 Odense C, mail@sgav.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed; Enhed for Tilsyn og Rådgivning Nord, Falstersvej 10, 8940 Randers SV, trvest@stps.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedsøgade 20, 2100 Kbh. Ø, dsyddjurs-sager@DN.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, lokalgruppe Syddjurs v. Joy Klein, Kirkevænget 2, 8410 Rønde, syddjurs@dof.dk
- Museum Østjylland, Arkaeolog@museumoj.dk

Afgørelsen kan endvidere ses på Syddjurs Kommunes hjemmeside www.syddjurs.dk

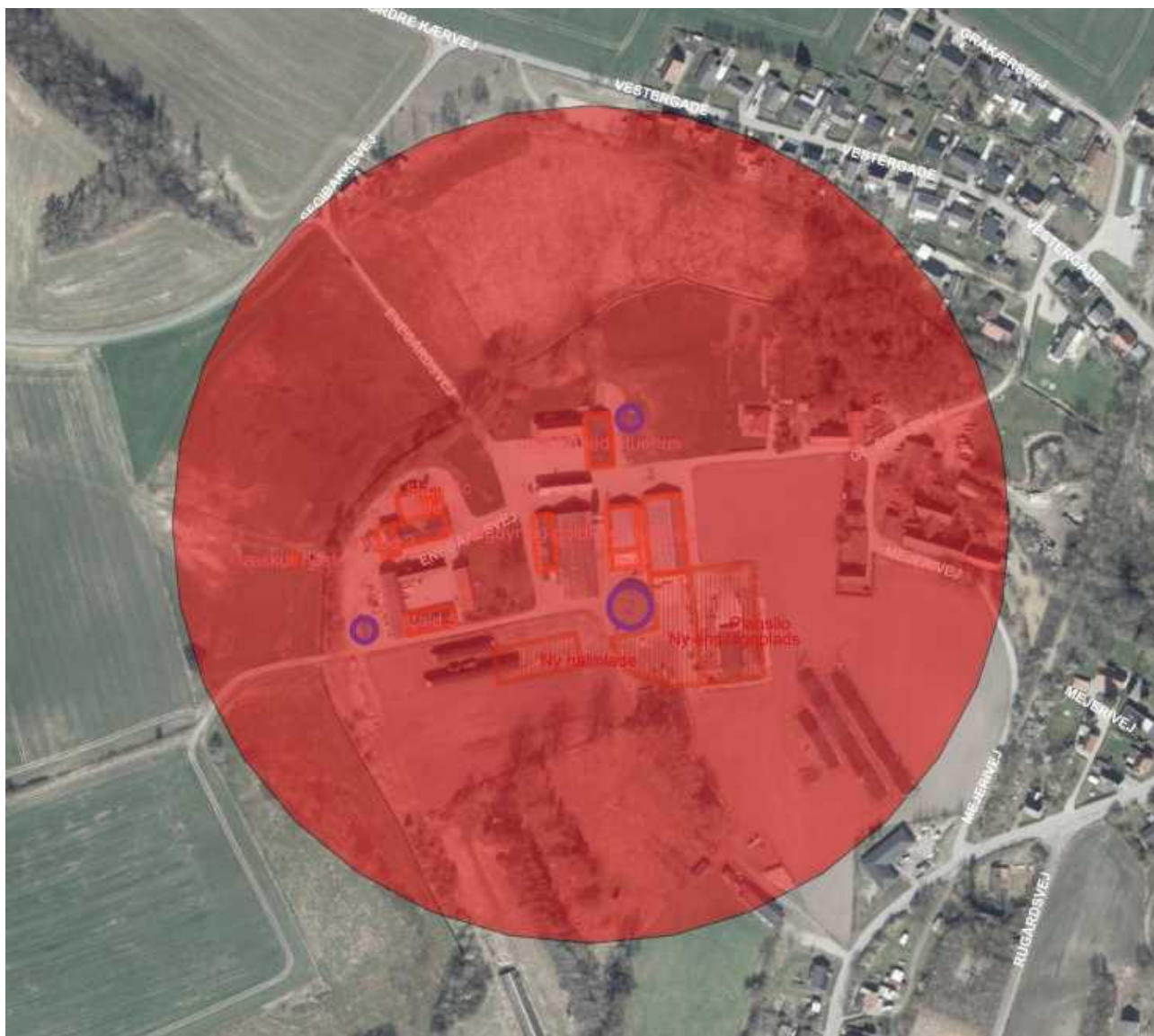
LOVGRUNDLAG

- Husdyrbrugloven: Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug (Lov. nr. 1572 af 20.12.2006 med senere ændringer).
- Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen: Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug (bek. nr. 1089 af 16. oktober 2024).
- Husdyrgødningsbekendtgørelsen: Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning (bek. nr. 2243 af 29. november 2021) med senere ændringer.
- Husdyrvejledningen på [Husdyrvejledningen - Husdyrvejledningen](#).
- Museumsloven: LBKG 2014-04-08 nr. 358
- Naturbeskyttelsesloven: LBKG 2024-06-28 nr. 927
- Habitatbekendtgørelsen: Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (BKG 2023-08-21 nr. 1098)
- Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007. Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV.
- Kommuneplan for Syddjurs Kommune 2020.
- Syddjurs Kommunes Naturkvalitetsplan.
- Miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1984 om ekstern støj fra virksomheder.
- Gødningsanvendelsesbekendtgørelsen: Bekendtgørelse om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning (BKG 2024-07-16 nr. 931).
-

BILAG 1: Parter og høringsberettigede

Ejer: Mathias Hedegaard, Enegårdsvej 1 og 2, 8444 Balle

Naboer inden for konsekvensradius på 249 meter:

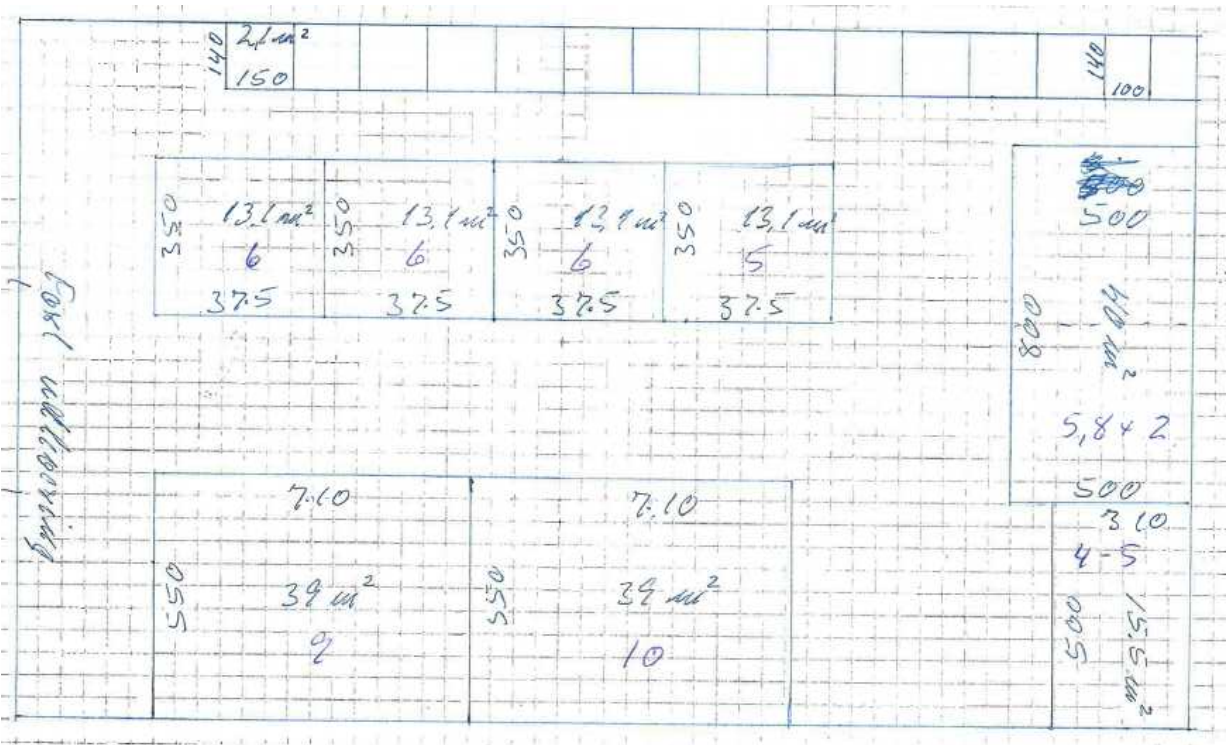
BILAG 2: Situationsplan (kortet er ikke målfast)

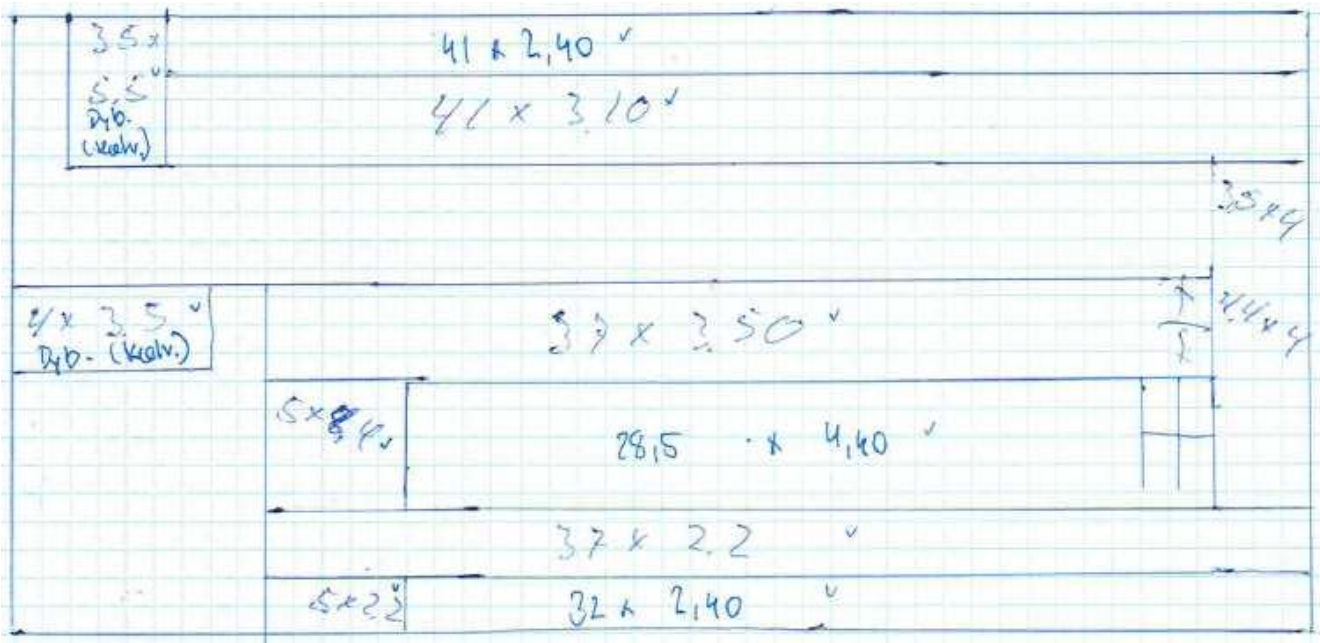
Ny ensilageplads med to afløb angivet med blå cirkler.

BILAG 3: Produktionsarealer

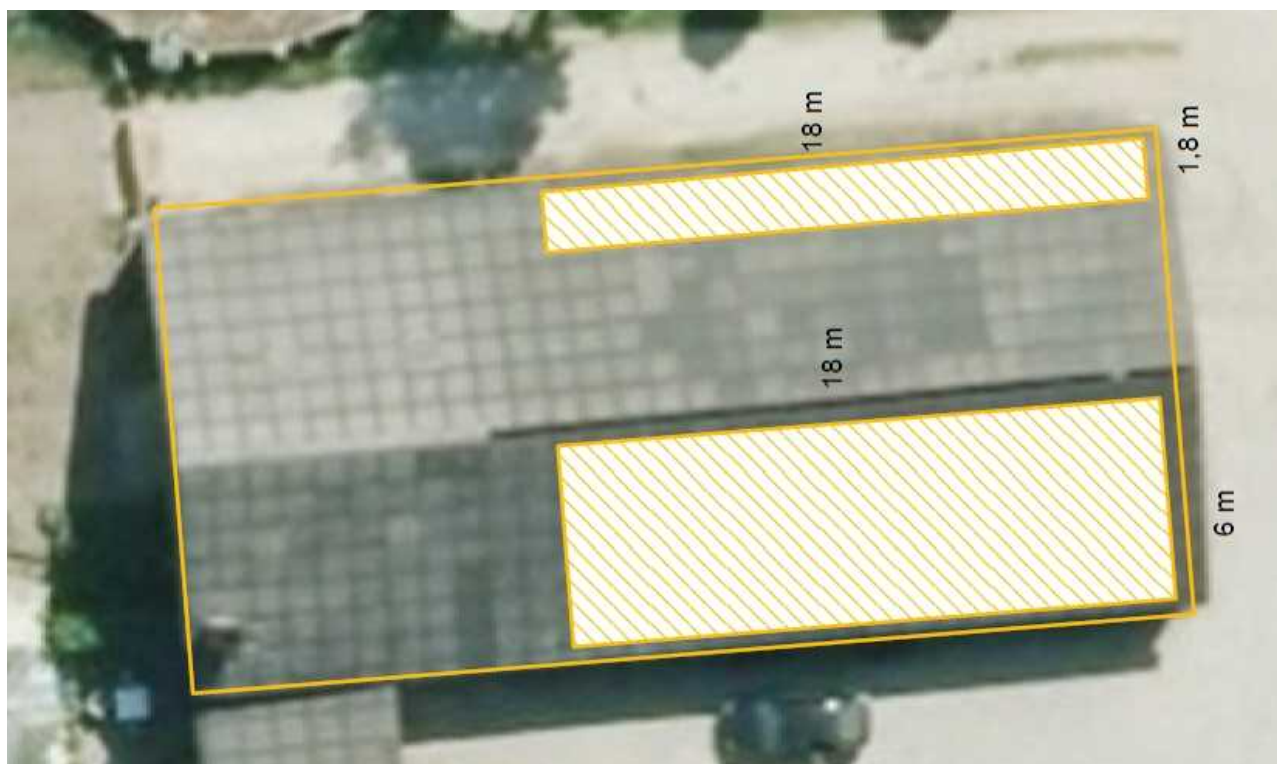
Enegårdsvej 1

Produktionsarealer i ungdyrstalden.

Produktionsarealer i kostalden.

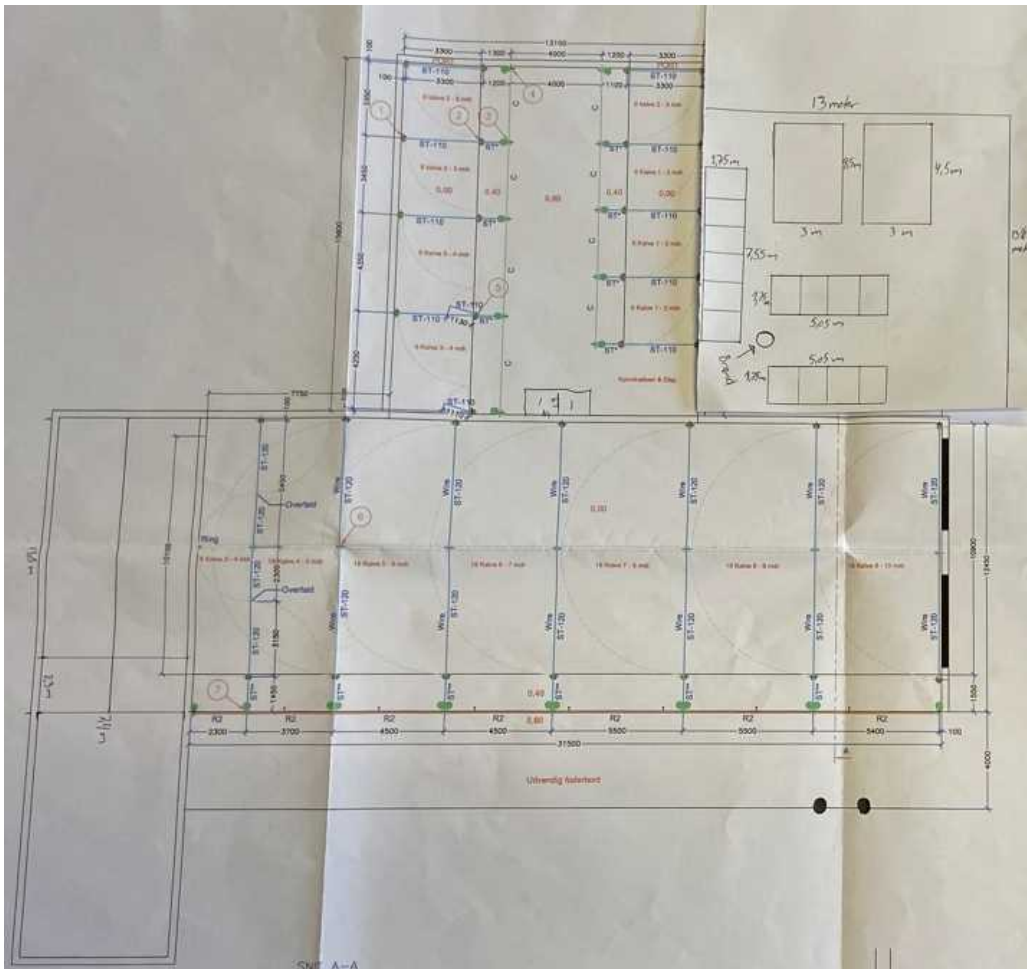

Produktionsarealer i ungdyrssalden ved stuehuset.

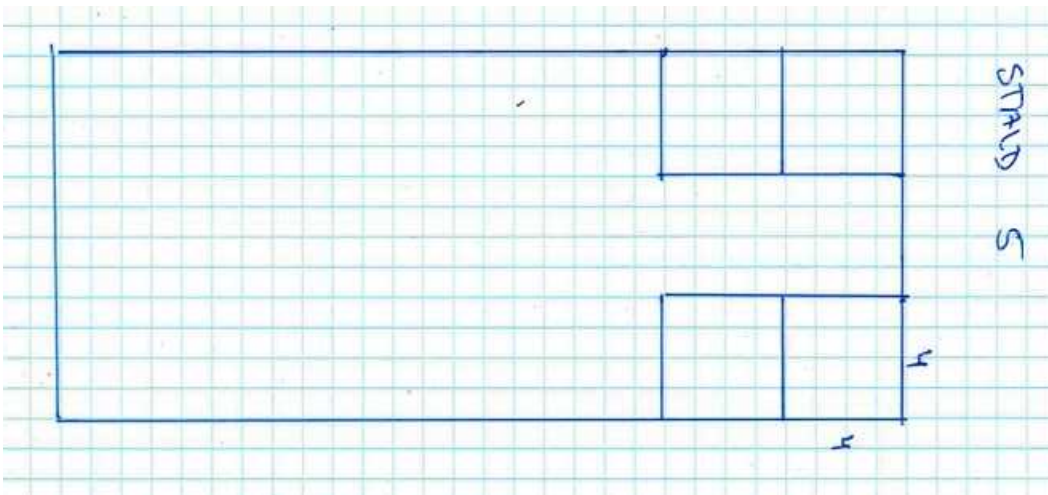
Enegårdsvej 2

Produktionsareal						
Stald-nr.	Antal bokse/afsnit	Længde	bredde	areal	stald- og dyretype	bemærkning
Enegårdsvej 2						
1	1	31,5	12,45	392	Alle kvæg, dybstrøelse	
2	1	15,6	4,6	72	Alle kvæg, dybstrøelse	
	1	12,35	4,5	56	Alle kvæg, dybstrøelse	
sum				127		
3	2	13,5	3,7	100	Alle kvæg, dybstrøelse	Nyt produktionsareal
4a	1	7,55	1,75	13	Alle kvæg, dybstrøelse	Nye kalvehytter
4b	1	4,5	3	14	Alle kvæg, dybstrøelse	Nye kalvehytter
4c	1	4,5	3	14	Alle kvæg, dybstrøelse	Nye kalvehytter
4d	1	5,05	1,75	9	Alle kvæg, dybstrøelse	Nye kalvehytter
4e	1	5,05	1,75	9	Alle kvæg, dybstrøelse	Nye kalvehytter
5	4	4	4	64	Heste, dybstrøelse	
Læskur	1			21	Heste, Læskur	

Tabel over produktionsarealer på Enegårdsvej 2

Produktionsarealer for stald 1,2, 3 og kalvehytter.

Hestebokse i Stald 5.

BILAG 4: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-området "Stubbe Sø"

H44 Stubbe Sø

Kode	Udpegningsgrundlag
1318	Damflagermus
1355	Odder
3140	Kransnålalge-sø
3150	Næringsrig sø
3260	Vandløb
4030	Tør hede
6230	Surt overdrev*
6410	Tidvis våd eng
7230	Rigkær
9110	Bøg på mor
9160	Ege-blandskov
9190	Stilkege-krat
91E0	Elle- og askeskov*